

Sohbetler

3

Hacı Hasan Efendi
(k.s.)

mavi
YAYINCILIK

ARALIK / 2013

© MAVİ YAYINCILIK, 2013
Tasavvuf Kitaplığı Serisi 17

Sohbetler III

Yazar : Hacı Hasan Efendi (k.s)
Editör : Selim ÇAKIROĞLU
Redaksiyon : Ercan ALKAN
Kapak : İbrahim YILMAZ

Baskı-Cilt: Step Ajans Matbaacılık
Göztepe Mh. Bosna Cd. No:11
Bağcılar - İSTANBUL
Tel: 212 446 88 46
Matbaa Sertifika No: 11266
Baskı Tarihi: Aralık 2013

Mavi Yayıncılık

ISBN : 978-975-8209-63-7
Yayıncı Sertifika No: 13757
Adres: Dervişali Mh. Uçbey Sk. No:7/2
Edirnekapı-Fatih-İSTANBUL
Tel: 212 635 83 95 - *Faks*: 212 531 48 04
www.maviyayincilik.com

İÇİNDEKİLER

.I.

VARLIĞIN KALBİ

İNSANLIK ÂLEMİNİN MÜRŞİDİ HZ. MUHAMMED (S.A.V.)	9
VARLIĞIN KALBİ HZ. MUHAMMED (S.A.V.).....	13
ŞEFAATÇİMİZ HZ. MUHAMMED (S.A.V.).....	17
ÂLEMLERE RAHMET HZ. MUHAMMED (S.A.V.).....	21
PEYGAMBERLERİN SEYYİDİ HZ. MUHAMMED (S.A.V.).....	27
MEVCÛDÂTIN SULTANI HZ. MUHAMMED (S.A.V.)	31

.II.

KALBİN ZİKİRİ

ZİKREDENLERİ ARAYAN MELEKLER	37
ZİKRİN HAYIRLISI GİZLİ OLANIDIR.....	41
HAKK'I ZİKİR VE ÖLÜM TEFEKKÜRÜ	45
HER NEFESTE HAKK'I ZİKRETMEK	49
ZİKİRLE GECELERİ İHYÂ EDEN KALP.....	53
ZIKRULLAH İLE İMAN KUVVETLENİR	57

.III.

ÂDAB-I MUAŞERET

DERVİŞLİK ÂDABI.....	63
KONUŞMA VE YEMEK YEME ÂDABI.....	67
BAYRAM ÂDABI	71
ÂİLE İÇİ HUZURUN ŞARTI.....	75
CEMİYETTE HUZURUN ŞARTI	79

.IV.

ÂRİFLERİN MENKİBELERİ

SAHABEYİ ANLAMAK.....	85
HAZRET-İ EBUBEKİR'İN NEZÂHETİ	89
İLİM NURÂNÎ BİR PERDEDİR.....	93
SEYR Ü SÖLÜKTA TESLİMİYET VE SABIR.....	97
SEHÂVET NEDİR?.....	101
EFENDİLERİMİZİ ANLAYABİLMEK.....	105
EFENDİLERİMİZİN BÜYÜKLÜĞÜ	109
SAMİ EFENDİMİZ'İN FERASETİ.....	113
HUZURLA YEMEK HUŞUYLA İBADET ETMEK	117

.I.

Varlığın Kalbi

İnsanlık Âleminin Mürşidi Hz. Muhammed (s.a.v.)

Kıymetli kardeşlerim!

Sizlere nebîlerin ser-tâcı, velîlerin rehberi Hz. Muhammed Mustafa'dan (s.a.v.) söz etmek istiyorum.

Âlem-i Manâ'da Allah u Teâlâ, peygamberlerine teker teker şöyle sorar:

- Sen kimsin yâ Âdem!
- Ben Âdem safiyyullahım.
- Sen kimsin yâ İbrahim!
- İbrahim halîfulullahım.
- Sen kimsin yâ Musa!
- Musa kelîmullahım.
- Sen kimsin yâ İsa!
- İsa rûhullahım.
- Sen kimsin yâ Muhammed!
- Ene fakîru'l-fukarâ (Ben fakirlerin fakîriyim).

Bu cevaba binâen Mevlâ'mız buyururlar ki:

- Sen kazananlardan oldun yâ Muhammed, bütün peygamberlerin serdarı sensin!

Muhammed Mustafa (s.a.v.), Rabbü'l-âlemîn'in biricik sevgilisidir.

Cenâb-ı Mevlâ sevdiklerini hep O'nun için seviyor, O'nun yüzü suyu hürmetine kullarına rahmetiyle muamele ediyor. Âhirette de müminler O'nun şefaati ile Cennet'e girecekler, bi-iznillahî teâlâ.

Rasûlullah (s.a.v.), bütün vasıflarında tek ve eşsizdir. Diğer peygamberlerde de o vasıflar var elbette. Ancak bütün bu güzellikler en kâmil anlamıyla Peygamber Efendimiz'de toplanmıştır.

Hz. Muhammed (s.a.v.), Allah'ın (c.c.) nurudur. Cenâb-ı Mevlâ, ilk olarak Habîbi'nin nûrunu Kendi nûrundan yaratmıştır.

Hz. Muhammed (s.a.v.) çekirdektir, bizler O'ndan doğduk hep. O (s.a.v.), bizim rûhen babamızdır.

Nasıl ki bir çocuk askerden geldiğinde ilk önce babasını kucaklar; bunun gibi imanlı kişi de öldüğünde melekler onu ilkin, Ravza-i Mutahhara'ya götürür, Muhammed Mustafa (s.a.v.) ile kucaklaştırır. Sizlerin rûhları da O'nunla kucaklaşacak -inşâallah-. Günahlarımıza tevbe edelim, O (s.a.v.) cemaatimizi teşrif ediyor. Hiç şüphesiz O'nun rûhuna okuduğumuz salavatlardan haberi var. Meclisimizdeki bu feyiz de O'ndan geliyor.

Kardeşlerim, Muhammed Mustafa'ya (s.a.v.) bağlanırsanız kurtulursunuz.

Zira ne kadar ilâhî fazîlet ve kudsiyyet varsa hepsi O'nda toplanmıştır.

Cemâlde O'nun yüzü gibi bir yüz daha cihâna gelmiş değildir.

Kemâlde O'nun gibisi yoktur.

İlimde O'nun dengi var olmamıştır.

Nesli Arap'tan gelmiş, bu sebeple de Kur'ân-ı Kerîm Arapça inmiştir.

Fakat Cenâb-ı Mevlâ (c.c.), Yüce Sevgilisi'ni sadece Araplara değil, bütün insanlık âlemine yegâne mürşid olarak göndermiştir.

İrfanda, şefkatte ve merhamette beşeriyete nasip olan bütün güzelliklerin özü Hz. Muhammed'dir.

Yavrularım! Sizleri aldatanlar çıkacak. Sakın kanmayın onlara!

Senelerdir bizlere Muhammed'imizi unutturmaya çalışıyorlar.

"İnsanlık maymundan türedi, babanız maymun." diyorlar. Neslimize İslam Peygamberi'ni unutturmaya çalışıyorlar.

Unutmayınız ki bizim ceseden babamız Hz. Âdem (a.s.) peygamber, rûhen babamız ise peygamberlerin sonuncusu Hz. Muhammed Mustafa'dır.

Cenâb-ı Mevlâ hem Kendi sevgisini hem de Habîbî'nin sevgisini kalplerimizde sabit kılsın. Muhammed Mustafa'nın yolundan bizleri ayırmasın. (Âmin)

Hamd olsun âlemlerin Rabb'i olan Allah'a.

Varlığın Kalbi

Hız. Muhammed (s.a.v.)

Kıymetli kardeşlerim!

Allah u Teâla ve Tekaddes Hazretleri Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyurmaktadır:

"(Rasûl'üm!) De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyunuz ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah son derece bağışlayıcı ve esirgeyicidir." (Âl-i İmran, 3/31)

Âyet-i celîlede Cenâb-ı Mevlâ'nın hitabı başta Peygamber Efendimiz'e, O'nun vasıtasıyla da bizlere...

"Onlara, Benim tarafımdan söyle!" buyuruyor Habîb-i Ekremî'ne.

Peki, onlar kim?

Evvela Müslümanlar.

Sonra Ehl-i Kitap yani Hıristiyanlar ve Yahudiler.

Aslında Mevlâ'mız "Ey Rasûl'üm!" buyururken aynı zamanda "Ey kullarım!" da demektedir.

Yani "Ey Rasûl'üm! Bütün kullarıma söyle."

"Biz de Allah'ı seviyoruz." diyenlerin hepsine söyle:

"Ben kullarımı ancak ve ancak, Sana tabi olurlarsa sevirim, Sana tabi olmazlarsa onları sevmem."

Şunu çok iyi bilelim ki Allah'a itaat ile Rasûl'e itaat arasında hiçbir fark yoktur.

Bu vesileyle Cenab-ı Allah bizlere, Habîbi'ne tabi olup itaat edenleri affedeceğini ve onları mükâfatlandıracağını müjdelemektedir: "Sizden her kim, Allah'a ve Rasûlü'ne itaat eder ve yararlı iş yaparsa ona mükâfatını iki kat veririz. Ve ona (Cennet'te) bol rızık hazırlamışızdır." (Ahzab, 33/31)

Hz. Muhammed (s.a.v.), nübüvvetin son halkasıdır. O (s.a.v.), hâtemü'l-enbiyâdır.

Peygamberlik görevi O'nunla sona ermiş, mühürlenmiştir.

Hiç şüphesiz Hz. Peygamber'in (s.a.v.), son peygamber olarak gönderilmesinin bir takım hikmetleri vardır.

Birinci Hikmet:

Rûhen Hz. Muhammed (s.a.v.), bütün insanların babasıdır. Diğer peygamberler, Peygamberimiz'in (s.a.v.) nûrundan yaratılmıştır. Dolayısıyla da manen bütün peygamberler O'nun çocukları ve torunları hükmünde kabul edilmektedir.

İkinci Hikmet:

Muhammed Mustafa (s.a.v.) bütün insanlığa şefaathçi olarak gönderilmiştir. Malumunuz, Âdem (a.s.) Cennet'ten yeryüzüne indirilince üç yüz sene boyunca günahına ağladı, fakat günahı affolunmadı, daha sonra hatırına Cennet'te gördüğü yazı geldi. Ve "Yâ Rabbi! İsmi isminle arşta, levhte yazılı gördüğüm Muhammed'in hürmetine beni affet." diye yalvardı. Buna binâen Allah'ımız "Affolunanlar zümresine

dâhil oldun ey Âdem." buyurdu. Akabinde Allah u Zü'l-celâl Ve'l-kemâl Hazretleri, Hz. Âdem'e neden böyle dua ettiğini sual edince Âdem (a.s.), "Hz. Muhammed'in ismini isminle beraber yazmışsın. Buradan anladım ki Sen, O'nu çok seviyorsun. Böyle olunca Sana, Habîbi'n Muhammed'in hürmetine yalvardım." diyor. Hz. Âdem'in duası, Hz. Muhammed'in (s.a.v.) yüzü suyu hürmetine kabul olunacağından Cenâb-ı Mevlâ O'nu Hz. Âdem'den sonra göndermiştir.

Üçüncü Hikmet:

Bir peygamberin Allah katındaki kıymeti, onun ümmetinin çokluğu ile anlaşılır. Efendimiz (s.a.v.) "Ben, kıyâmet gününde ümmetimin çokluğu ile iftihar ederim." (Ebû Dâvud) buyurmaktadır.

Dördüncü Hikmet:

Ümmet-i Muhammed'in kabirde ve kıyâmet günündeki sıkıntıları azalsın diye bedenen Allah (c.c.) O'nu son peygamber olarak göndermiştir. Zira Ümmet-i Muhammed, son ümmet olması hasebiyle de en hayırlı ümmettir.

Muhterem kardeşlerim, Hz. Muhammed (s.a.v.), risâletin ser-levhasıdır.

Hz. Muhammed (s.a.v.), beşeriyetin kurtuluşu, insaniyetin övünç vesîlesidir.

Hz. Muhammed (s.a.v.), kemâlatın evveli, şefkat ve fazîletin menbâıdır.

Hz. Muhammed (s.a.v.), âlemin özü, kâinatın yaratılış sebebidir.

H. Muhammed (s.a.v.), kudretin beyân-ı fasihi, hikmetin kalem-i sarihidir.

H. Muhammed (s.a.v.), varlığın kalbi, cihânın canânıdır.

H. Muhammed (s.a.v.), kâinatın efendisi, mevcudâtın sultanıdır.

H. Muhammed (s.a.v.), Hakk'ın habîbi, insanların sevgilidir.

H. Muhammed (s.a.v.), nurlara nur katar, vicdanlara sürur saçar.

En büyük güneştir, H. Muhammed (s.a.v.).

O'nun (s.a.v.) teşrifi, karanlıkları yırtmıştır.

Cenâb-ı Allah (c.c.), bizleri O'nun (s.a.v.) şefaatinde mahrum etmesin. (Âmin)

Hamd olsun âlemlerin Rabb'i olan Allah'a.

Şefaatçimiz Hz. Muhammed (s.a.v)

Kıymetli kardeşlerim!

Ebu Hureyre'den (r.a.) rivayet edilen hadîs-i şerîfte Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyurmaktadır:

Yedi sınıf insan vardır ki, Allah Teâlâ onları hiçbir gölgenin bulunmadığı kıyâmet gününde Arş'ın gölgesinde gölgelendirir.

(1) Âdil yönetici,

(2) Allah'a ibadet ederek temiz bir hayat içinde serpilip büyüyen genç,

(3) Gönlü mescitlere bağlı olan kimse,

(4) Birbirlerini sadece ve sadece Allah rızası için seven ve bu muhabbetle bir araya gelip, bu sevgi ile ayrılan iki kişi,

(5) İçtimaî mevkii yüksek olan güzel bir kadın tarafından davet edilip kadın kendisini ona arz ettiğinde: "Ben Allah'tan korkarım!" diyebilen kişi,

(6) Sağ elinin verdiğini sol eli görmeyecek derecede gizlice sadaka veren kimse,

(7) Hiç kimsenin görmediği bir yerde, Yüce Allah'ı (lisânen veya kalben) zikredip gözyaşı döken kimse. (Buhârî, Müslim)

İşte insanların perişan olduğu o günde, güneşin bir mızrak boyu yaklaştığı ve elli bin sene bekledikleri o mahşer gününde, insanlar "Yâ Rabbi! Bizleri bu mahşer yerinden kurtar, el-emân, el-emân!" diye yalvaracaklar. Rabbimiz bunun üzerine, "Peygamberlerimden birisinden ricada bulunun, sizler için dua etsin, umulur ki onlardan birisinin şefaatiyle necâta erersiniz." buyurur.

İnsanlar ilk önce Hz. Âdem'in yanına varırlar. "Yâ Âdem! Sen bizim atamızsın; n'olur bizlere şefaatte bulun da bu güçlükten kurtulalım" derler. Âdem (a.s.) "Benim Cenâb-ı Mevlâ'ya karşı yüzüm yok. Cennet'te buğdayı yiyince, Allah (c.c.) bizi Cennet'ten yeryüzüne indirdi. İncir yaprağı ile örtündük. İki yüz sene semaya bakmadan ağladık. Bir gün Muhammed Mustafa'nın ismi hatırıma geldi. 'Yâ Rabbi! İsmi isminle yazılan Muhammed Mustafa hürmetine bizi bağışla.' dedik Allah (c.c.), O'nun yüzü suyu hürmetine bizi affetti. Ben buğdayı yediğim için Allah'a karşı hiç yüzüm yok, benden vazgeçin, başka peygambere gidin." der.

İnsanlar, Hz. Nuh'a gelirler. "Yâ Nuh! N'olur bizlere dua et, şefaatchi ol, şu mahşer yerinde elli bin senedir beklediyoruz, kurtulalım." derler. Hz. Nuh (a.s.), "Ben ümmetimin helâkine beddua ettim, hepsi helâk oldu. Allah'a dua etmeye yüzüm yok, bir başka peygambere gidin." der.

Hz. İbrahim'e varırlar, o da, "Benim Allah'a yüzüm yok." der. Hz. İsmail'e, Hz. Musa'ya giderler. Hz. Musa (a.s.), "Ben bir kiptiyi öldürdüm. Allah'a karşı yüzüm yok. Varın gidin bir başka peygambere." der. Hz. İsa'ya varırlar; o da, gittikleri diğer peygamberler de, her birisi farklı mazeretler söy-

leyerek Mevlâ'nın huzuruna çıkmaya yüzlerinin olmadığını ifade ederler.

En sonunda Hz. Muhammed Mustafa'ya gelirler. O (s.a.v.) ise, "Benim de Allah'a (c.c.) karşı yüzüm yok ama sizin için dua edeyim." buyurur.

Bu esnâda cehennem, halkın üstüne kükremektedir. Cehennem, zebânîlerin elinden boşanır, onu zebânîler tutmaktadır. Zincirlerinden tutmuşlar ama zapt edemiyorlar. Bakmış ki Cehennem Yahudiler, Hıristiyanlar, Mecûsiler, bey-namazlar, oruç yiyenler, zekat vermeyenler, anasını babasını ağlatanlar gelmiş, Cehennem buna dayanamıyor. Cehennem günahkârların üstüne hücum edince İbrahim (a.s.), Arş-ı A'zam'ın direğini tutmuş, "Oğlum İsmail'i de istemem, kendi nefsimi isterim yâ Rabbi!" diyor.

Her peygamber "nefsî, nefsi" diyor, yalnız Hz. Muhammed Mustafa (s.a.v.) secdeye kapanıyor, "Yâ Rabbi! Yâ Rabbi! 'Ümmetini korkutmam' diyordun ya, niye korkutuyorsun yâ Rabbi!" diyerek yalvarıyor.

Cehennem kükrer halkın üstüne,

Ateşler saçılır üstü üstüne

Muhammed yalvarır bir tek dostuna

Ümmetlerimin hali nice olur

Âsi ümmetlerimin işi güç olur

Siz durun, siz durun, Ben Allah'ıma varayım.

Ulu dergâhına yüzler süreyim.

Kabul olmaz ise Kendim yanayım.

Ümmetlerimin hâli nice olur.

Âsi ümmetlerimin hali güç olur.

Kâfirler bile o çetin günde "Biz Seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik." (Enbiyâ, 21/107) âyetinin müjdesine sığınacaklardır.

Bir ananın evlâdına şefkatinden daha fazla ümmetine şefkat gösteren, bizler için böyle çırpınan Muhammed'imizden ayırma bizleri yâ Rabbi. Ravza'sına varıp, eşiğine yüz sürmeyi, O'nu ziyaret etmeyi, Beytullâh'ı tavaf etmeyi nasip et bizlere yâ Rabbi! (Âmin)

Hamd olsun âlemlerin Rabb'i olan Allah'a.

Âlemlere Rahmet

H.z. Muhammed (s.a.v.)

Kıymetli kardeşlerim!

İslam dini ve ümmetinin bu günlere gelmesi, öyle pek kolay olmadı. Başta Peygamber-i Zîşân (s.a.v.) olmak üzere Hulefa-yı Râşidîn, Aşere-i Mübeşşere ve ashab-ı kiram hazerâtı bir çok sıkıntıya maruz kaldılar. Hiç şüphesiz ashabın imanı Allah Rasûlü'ne sevgi ve bağlılık göstermeyi gerektiriyordu; o yüzden onlar, bu uğurda pek çok sıkıntıya katlandılar.

Maalesef bizler, İslam nimetine hakkıyla şükredemiyoruz; bizleri, Müslüman bir memlekette doğmamız aldatıyor.

Muhammed Mustafa'nın amcasına nasip olmayan iman, bizlere nasip oldu. O'nunla beraber yaşayan, O'nu gören Mekke müşrikleri de imansız gitti. Müşrikler türlü mucizeler görmelerine rağmen iman nimetini elde edemediler.

Müşrikler, Allah Rasûlü'ne yalancı diyemediler, çünkü O, el-Emîn idi. Fakat bir türlü de hakikati kabullenemediler. Hal böyle olunca "O bir mecnundur, sihirbazdır; söylediklerinin hepsi ise esâtîru'l-evvelîn yani öncekilerin söz ve masallarındır" demek suretiyle getirdiklerini reddedip onu inkâr yolunu tuttular. Sonrada Peygamber'imize ve arkadaşlarına eza ve cefada bulundular. Ah, bir bilseniz O'na ve O'nu sevenlere ne zahmetler verdiler!

Sadece Mekke'de değil, İslam'ı tebliğ için gittiği Taif'te de Allah'ın Peygamberi'ne eziyet ettiler. Taifliler, Efendi

miz'i taşlamışlar, mübarek ayakları yara bere içinde kalmıştı. Cibrîl-i Emîn dağlar meleğini alarak gelmişti. Dağlar meleği hemencecik der ki:

- İzin ver, şu iki dağı üzerlerine kapatayım yâ Rasûlallah!

- Belki nesillerinden iman edecek birisi çıkar, Ben hakkımı helal ediyorum onlara.

Efendimiz'in cevabı ne kadar manidar! İşte bizler böyle bağışlayıcı bir Peygamber'in ümmetiyiz -elhamdülillah-.

Buna benzer bir diğer hadisede Uhud Gazve'sinde yuku buldu. Uhud Dağı'nda mübarek yüzleri yaralanmış, dişi şehit olmuştu. Allah Teâlâ Cebrail'e,

- Habîb'imın kanı yere düşerse yerde nebatat bitirmem. Yetiş yâ Cibrîl! Habîb'imın kanı yere düşmesin!

Cebrail (a.s.) kanadıyla o kanı almıştır.

- Ne yaptın o kanı, yâ Cibrîl!

- Kafur ile yoğurdum, Rasûlullah anılınca ağlasınlar diye müminlerin gözüne koydum.

Uhud'da, böyle zor bir durumda olduğu halde bile beddua etmemiş, insanların hidayetleri için Rabbi'ne yalvarmıştır:

"Yâ Rabbi! Ben Rahmeten li'l-âlemîn olarak geldim.

Ben onların helak olması için gelmedim.

Ben onlara hidayeti göstereyim diye geldim.

Azab için gelmedim, rahmet için geldim.

Onlar bilmiyorlar yâ Rabbi! Sen onları sırat-ı müstakîmde kıl."

İşte bizler böyle halîm bir Peygamber'in ümmetiyiz -elhamdülillah-.

Hiç şüphesiz bu nimete sevinip şükürünü eda etmeliyiz.

Kardeşlerim, Efendimiz'in bütün bu bağışlayıcılığına rağmen kâfir ve müşriklerin düşmanlığı hiç bitmedi. Onu sevdiği için Sıddîk-ı A'zam'a yapmadık eza bırakmadılar; aç bıraktılar, pazara çıkarmadılar, hisarın içine girdirdiler, boykot uyguladılar.

Sıddîk-ı A'zam, Rasûlullah (s.a.v.) ile Medine'ye hicret ediyorlardı. Sevr mağarasına çıktılar. Sıddîk-ı A'zam, önden mağaraya girdi, orada bulunan bütün yılan, akrep deliklerini bir bir tikiyor. Son bir deliği kapatamıyor, oraya da ayağını koyuyor.

Kendi kendine "Yeter ki Rasûlullah'a bir şey olmasın." diyor ve biraz endişeleniyordu. Rasûlullah (s.a.v.) yol arkadaşının haline vâkîf olunca "Mahzun olma biz ikiyiz, üçüncümüz Halik-ı Zü'l-celâl." buyurmuştur.

Allah (c.c.) onları muhafaza ediyordu elbet.

Güvercin yumurta yapıyor, örümcek ağını örüyor.

Sıddîk-ı A'zam'ın ayağı, kapatamadığı o tek delikte. Yılan gelmiş iki defa ayağını çekmesi için dokunuyor. Hz. Ebûbekir ayağını çekmeyince üçüncüsünde ayağını sokuyor, Hz. Ebûbekir ister istemez ağlıyor ve gözyaşları dizlerinde yatan Rasûlullah'ın üzerine dökülüyor. Rasûlullah'ta uyanıyor.

- Niye ağlıyorsun yâ Ebâbekir?

- Bir şeyim yok yâ Rasûlallah!

Ayağı hala o delikte.

- Anam, babam, nefsim sana kurban olsun yâ Rasûlallah!
Hiç bir şeyciğim yok.

- Allah'ını seversen söyle yâ Sıddîk, ne oldu?

- Ayağımın altını yılan soktu yâ Rasûlallah, gayr-i ihtiyari vücudum uyuştu da gözümden yaş döküldü.

- Çek ayağını Allah aşkına.

Efendimiz "Bismillah" diyerek Hz. Ebubekir'in ayağının tabanına mübarek tükürüğünden sürmüş ve böylece Hz. Ebubekir'in ayağındaki yara iyileşmiştir.

Yeri gelmişken sizlere Hz. Ali Efendimiz'in gözlerinin nasıl şifa bulduğunu da nakledeyim. Hayber savaşında Allah'ın Rasûlü'nün gözleri Hz. Ali'yi arar.

- Nerde Ali?

- Gözleri ağrıyor yâ Rasûlallah!

Hz. Ali'nin huzuruna çağrılmasını emreder. Hz. Ali gayet edeple huzura gelir. Efendimiz Hazretleri mübarek tükürüğüyle Hz. Ali'nin gözlerini sıvazlar. Bi-iznillah şifa bulur. Hz. Ali (k.v.) "Ondan sonra gözlerim hiç ağrımadı." buyurmuştur.

Devam edeyim. Yılan dışarı çıkıyor, şehâdet getiriyor. Efendimiz yılanı soruyor:

- Ey yılan! Benim dostumun ayağını niçin soktun?

- Yâ Rasûlallah! Bir tek insanlar mı âşık Sana. Senin bu raya geleceğini duyalı seneler oldu. Saadet ayı doğdu, saadet güneşi doğdu. Aman, Rasûlullah'ın mübarek yüzünü göreceğiz diye seviniyorduk. Sıddîk-ı Ekber, delikleri muhkem bastırdı, bir tek delik kalmıştı, ona da ökçesini koydu. O bir tek delikten geldim, açması için ayağına dokundum, açmadı. Arkadaşının ayağını sokmaya, gül yüzünü görmek için mecbur kaldım, bu hatayı Senin mübarek cemâlini göreyim diye yaptım.

- Yâ Sıddîk! Hakkını helal et.

Hz. Ebubekir'in vefatı esnasında o yara patlamış, şehitler zümresine dâhil olmuştur. Onlar imanlarının gereği Rasûlullah'ı böyle sevmişler ve bu uğurda pek çok eziyetler çekmişler.

Mevîâ bizleri Habîbi'ne lâayk ümmet eylesin ve Rasûlü'nün sevgisiyle kalplerimizi taltif eylesin. (Âmin)

Hamd olsun âlemlerin Rabb'i olan Allah'a.

Peygamberlerin Seyyidi Hz. Muhammed (s.a.v.)

Yâ Rabbi! "Lâ ilâhe illallah Muhammedu'r-Rasûlullah" kelime-i tayyibesiyile cümlemize hüsnü hâtimeler nasip eyle.

Tevfikine refik et yâ Rabbi!

Bizleri, bugün, bu meclisten affolunmadan kaldırma, afv ve mağfiretini bizlerden esirgeme yâ Rabbi! (Âmin)

Kıymetli kardeşlerim!

Sizlere bu sohbetimizde, dilimin döndüğünce, meselelerin en ağırından ve fakat en lezzetlisinden, Âlemlerin Efendisi'nden bahsedeceğim.

Sallû alâ Rasûlinâ Muhammed!

Sallû alâ tabîbi kulûbinâ Muhammed!

Sallû alâ seffi zünûbinâ Muhammed!

İkî cihân serveri, dünya ve âhiretin güneşi, gönüllerimizin ziyası Hz. Muhammed'dir.

O (s.a.v.), varlığın yaratılış sebebidir.

Allah u Teâlâ, "Biz Seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik." (Enbiyâ, 21/107) buyurmuş Habîbi hakkında, yememiz, içmemiz, nefes almamız, yürümemiz, hülâsa her şeyimiz O'nun hürmetine oldu.

Âlemdeki her şeyin bir seyyidi (efendisi), atası vardır.

İnsanoğlunun atası, seyyidi Hz. Âdem'dir. Hepimiz onun soyundan geldik.

Kuyuların seyyidi Zemzem Kuyusu'dur. Allah (c.c.) kana kana suyundan içmeyi nasip buyursun.

Taşların seyyidi Hacerü'l-Esved'dir. Hadis-i şerifte, Hacerü'l-Esved hakkında "Hacerü'l-Esved, Allah'ın yeryüzündeki sağ elidir. Onunla insanlardan dilediği ile tokalaşır." (Camiü's-Sağir, 1/151) buyurulmaktadır.

Binaların seyyidi Beytullah'tır. Mevlâ bizlere defalarca ziyaret etmeyi lutfetsin. Kardeşlerim, biz o kutsal beldelerin hasretiyle, oraya duyduğumuz şevk ile yaşıyoruz. Tatmayan kesinlikle bilemez.

*Ne bilsin tadını ânın
Asel göster, basal göster.*

Asel, bal; basal, soğan demektir. Adama balın tadını, soğanın tadını tattırmazsan, onlardan ne kadar bahsedersen bahset, hiç fayda etmez. Uzaktan balı göstersen, bal gözüne çam sakızı gibi görünür. Soğanı göstersen, soğan da yeşil bir şeydir onun için. Eline vereceksin. Parmağını bala sokacak, birazcık alacak ve tadacak. Akıllı kimse balın tadını tattıktan sonra bir daha o tattan vazgeçer mi?

Büyüklerimiz ne güzel söylemiş: Tatmayan bilmez!

Nereden bilsin Beytullah'ı görmeyen adam Beytullah'ın tadını!

Önce Hacerü'l-Esved'i bir görsün, sonra yüzünü sürüp öpsün de bana ondan sonra söylesin. Bu fakır tattı - elhamdülillah-. Hacerü'l-Esved'i öptüğümüz gün, içimize doğan neşeden, gözümüze sabaha kadar uyku girmedir.

Aynı şekilde, ne bilsin tarîkata girmeyen adam tarîkatın tadını! Geriden şöyle bakar "Bunlar riyâkâr, sahtekâr,

düzenbâz adamlar, milleti aldatıyorlar.” der. Tasavvuf erbâbını, geçimsiz, tuzsuz insanlar olarak görür.

Ne bilsin içindeki tadı, haberi yok ki adamcağızın.

Mazurdur! Onun için biz onlara bahane de bulmayız. Allah nasip etmemiş ki onlara, ne yapalım!

Dedik ya, âlemdaki her şeyin bir efendisi var.

İşte bütün peygamberlerin seyyidi de Hz. Muhammed'dir.

Yeryüzünün en büyük insanıdır Hz. Muhammed (s.a.v.).

Beşeriyetin tek halaskârı, yegâne ümididir O (s.a.v.).

Kıyâmet günü, bizlere şefaât edecek, bizleri cehennem ateşinden kurtaracak, bi-iznillah.

Diyeceksiniz ki şimdi: “Yâ hû hocam! Elimizde bir tutaçağımız Muhammed Mustafa'mız kalıyor.”

Evet, öyle. Başka kimse yok. Tutunacak tek dalımız O (s.a.v.).

Mevlâ cümlemize O'na lâyük ümmet olmayı, Sünnet-i Seniyye'sine sımsıkı yapışıp amel etmeyi nasip buyursun. (Âmin)

Hamd olsun âlemlerin Rabb'i olan Allah'a.

Mevcûdâtın Sultanı Hz. Muhammed (s.a.v.)

Kıymetli kardeşlerim!

Hastalığım sebebiyle İstanbul'a gitmiştim. Beylerbeyi'nde Dağıstanlı Hacı Muhammed Naci Bey'in misafiri oldum. Ne büyük bir saadettir ki, evlerinde sakal-ı şerîf ziyaretinde bulunduk.

Meğer bir paşa hanımı rüyasında Peygamber Efendimizi (s.a.v.) görmüş. Bu hanımcağız, kendisindeki sakal-ı şerîfi Muhammed Naci Bey'e vermek üzere Peygamberimiz'den emir almış. Kadın, Naci Bey'in dükkânına gelmiş:

- Siz Muhammed Naci Bey misiniz?

- Evet, buyurun!

- Peygamberimiz'in (s.a.v.) selamı var, bu emanet size verilecek.

Naci Bey, bize, o hanımın getirdiği sakal-ı şerîfi ziyaret ettirdi. Mahfazanın içine dikkatlice baktığımda, gördüm ki dört tane sakal-ı şerîf var.

- Muhammed Naci Bey! Biliyorum dostluğumuzun hatırına canını istesem verirsin; senden bir şey rica edeceğim, dedim.

Naci Bey'le çok iyi dostuz.

- Buyurun Efendim!

- Yutkunararak söylüyorum ama, sakal-ı şerîfin ikisini ayırıp alabilir miyim? Peygamber Efendimiz'in mübarek sakal-ı şerîfinin ikisi sizin evde, ikisi de bizim evde bulunsun.

Muhammed Naci Efendi, sağ olsun, talebimizi geri çevirmedi, o iki sakal-ı şerîfi bize verdi.

Bir evde sakal-ı şerîf bulunursa o evde âfet olmaz.

Kabrin üzerine konuldu mu o kabirde azap derhal kesilir.

Halid b. Velîd Hazretleri, Allah'ın kılıçlarından biriydi. Çıktığı bütün savaşları bi-iznillah kazanmıştır. Birçok defalar harbe girdi, hepsinde muzaffer oldu. Kâfirleri yere serdi.

- Sana bu fazilet nerden geliyor, diye sorduklarında şu cevabı vermiştir:

- Hz. Muhammed'in bir sakal-ı şerîfini bir kağıda sardım, yanıma aldım, o sakalı yanıma alalı beri bir defa savaş kaybetmedim.

Allah'ımızın "**Yerleri gökleri yaratmazdım, Muhammed'i yaratmasaydım.**" buyurduğu, mevcûdatın sultanıdır Muhammed'imiz (s.a.v.).

Peygamberimiz (s.a.v.); bütün ümmetini kurtarmak için çabalayan, peygamberlerin peygamberi, Allah'ın tek sevgilisi, bütün vasıflarında tekten olan biricik Sultanımızdır.

Allah'ım! Bizleri O'ndan ayırma.

Şefkatte, merhamette, cemâlde yaratılmışların en mükemmeli Hz. Muhammed'dir. Allah'ımız, O'nu kendi nurundan yaratmıştır. Bundan daha büyük bir vasıf olamaz. "**İlk olarak O'nun nurunu Kendi nurumdan yarattım.**" buyurmuştur. Bize böyle anlatmadılar. Muallimlerimiz bize Muhammed'imizden bahsetmediler. Onun için biz garip büyüdük. O, rahmet için gelmiştir âleme. Kurban olalım O'nun bir tek sakal-ı şerîfine.

Allah'ım! Bizleri O'nun yolundan ayırma, yâ Rabbî!

O Muhammed Mustafa (s.a.v.), Allah'ımızın azamet ve kibriyâsından aldığı büyüklükle o kadar yücelmiştir ki; tüm büyükler O'nun yanında küçücük kalır.

Büyük olarak bildiklerimizin hepsi, birbirlerinin omzuna çıkarak arşa kadar yükselseler, O'nun topuğuna dahi varamazlar.

Her güzellik, her ululuk O'nda.

Hürmet edilen her insanın şanı ve şerefi O'nda

O'nun nuruna pervane olan rûhuyla arşa uçar.

Salavat-ı şerîfeye devam eden, O'nun nûrunu müşahede eder.

O'nun elinden tuttuğu bahtiyar insanlar, insanlık içinden seçilerek gönüllere ışık tutmuşlar. Zamanın kutb-ı cihanları, gavsu'l-âzamı olmuşlardır.

O (s.a.v.), kimin gönlüne nazar ederse orda manevî ziyâlar meydana gelir.

Asırlardan beridir O'nun hakkında senalar yapılmış, yüz binlerce eser yazılmış, O'nun faziletlerinden bahsedilmiştir.

Yüz yirmi dört bin peygamber gelmiş, hepsi kemâlât-ı Ahmediyye'den haber vermiştir. Ancak O'nun güzelliğinin binde biri, dile getirilebilmiş, güneşten zerre misali açıklanabilmiştir.

Yâ Rabbî! Şefaati uzmâlarına bizleri nâil eyle. (Âmin)

Hamd olsun âlemlerin Rabb'i olan Allah'a.

.II.

Kalbin Zikri

Zikredenleri Arayan Melekler

Kıymetli kardeşlerim!

Hız. Ebu Hureyre (r.a.) rivayet ediyor: Rasûlullah (s.a.v.) buyurdular ki: "Allah'ın, yeryüzünde dolaşıp Kendisini zikredenleri araştıran melekleri vardır. O melekler, Allah u Teâlâ'yı zikreden bir cemaate rastlarsa, birbirlerini 'Aradığımıza gelin!' diye çağırırlar. (Hepsi gelip) onları kanatlarıyla kuşatarak dünya semasına kadar orayı doldururlar. Allah, -kullarının hallerini en iyi bilen olduğu halde- meleklerine sorar:

- Kullarım ne diyorlar?
- Seni tesbih ediyorlar. Seni zikrediyorlar.
- Onlar beni gördüler mi?
- Hayır, yâ Rabbî!
- Peki ya görselerdi ne yaparlardı?
- Eğer seni görselerdi ibadette çok daha ileri giderler; çok daha fazla ta'zim, çok daha fazla tesbihte bulunurlardı.
- Kullarım Ben'den ne istiyorlar?
- Sen'den, Cennet istiyorlar.
- Onlar, Cennet'i gördüler mi?
- Hayır, ey Rabbimiz!
- Ya görselerdi ne yaparlardı?

- Eğer görselerdi, Cennet için daha çok hırs gösterirler, onu daha ısrarla isterler, ona daha çok rağbet gösterirlerdi.

- Neden istiâze ediyorlar?

- Cehennem'den istiâze ediyorlar.

- Orayı gördüler mi?

- Hayır, Rabbimiz, görmediler!

- Ya görselerdi ne yaparlardı?

- Eğer Cehennem'i görselerdi ondan daha şiddetli kaçarlardı, daha şiddetli korkarlardı.

Bunun üzerini Rabbimiz Teâla ve Tekaddes hazretleri şöyle buyurdular:

- Sizi şâhid kılıyorum, onların hepsini affettim!

Rasûlullah (s.a.v.) sözüne devamla şunu anlattı: Onlardan bir melek der ki: 'Bunların arasında falanca günahkâr kul dahi var. Bu onlardan değil. O başka bir maksatla uğramıştı da oturmuştu o mecliste.' Allah Teâla şu cevabı verir:

- Onu da affettim, onlar öyle bir cemaattir ki onlarla oturanlar da onlar sayesinde bedbaht olmazlar." [Buhâri, Daavât 66, Müslim, Zikr 25, (2689); Tirmizi, Daavât 140, (3595)]

Büyük bir nimet içerisindeyiz -elhamdülillah-. Dışarıda birçok insan, Allah'tan (c.c.) gafil bir yaşam içerisinde iken Allah (c.c.) bizi, mü'minlerle, kendisini zikredenlerle bir araya getirmiş. Eğer kıymetini bilmezsek bu nimetin, Allah elimizden alır. Kudsi hadiste geçtiği üzere Allah Teâlâ "Kişi, Allah'ı zikretmesinden dolayı kendi mağşetini temin etmesini unutursa, Ben o kulum istemezden evvel rızkını veririm." buyuruyor.

Müzekkîn Nüfûs'ta, Rabbimizi "Hû Hû" diye zikreden bir kuşun var olduğu anlatılır. O kuş, Mevlâ'yı açıktan zikreder. Her ne kadar diğer mahlûkâtın zikrini duymasak da bu ku-

şun zikri gibi açığa çıkanlar da var. Kıymetli pederim Şeyh Mustafa Hulûsî (k.s.), "Hû Hû" diyen bu kuşun zikrini duyduğu zamanı cezbelendir. Âyet-i Kerîme'de, "Yedi gök, yer ve bunlarda bulunan herkes O'nu tesbih eder. O'nu övgü ile tesbih etmeyen hiçbir şey yoktur. Ne var ki siz, onların tesbihini anlayamazsınız." (İsrâ, 17/44) buyrulmaktadır.

Bir kervan yolunca gitmektedir. İçlerinde de meczub zannettikleri biri var. Akşam olunca herkes yatar; kervanbaşı, meczub adamın sabaha kadar bağırdığını işitir. Yanına gelir ve şöyle der:

- Evladım hiç istirahat etmedin, ne oldu böyle sana.

- Bre kervanbaşı. Siz, koyunlar dağda meleyor; bülbüller, dalda ötüşüyor zannediyorsunuz. Ben, onların Mevla'yı zikrettiklerini duyuyorum. Kurbağalar sularda 'vak vak' diyor zannediyorsunuz. 'Hak Hak' diyor onlar. Anlamıyorsunuz. Bu hayvanlar Allah'ı zikretsün de, ben uzanıp yatayım, yakışır mı? Hakk'ı zikirde şu hayvanlar kadar da mı olmayayım?

Mevlâ'm bizleri zikrinden mahrum bırakmasın. Ömrümüzü zikir meclislerinde geçirmeyi bizlere lütfetsin. (Âmin)

Hamd olsun âlemlerin Rabb'i olan Allah'a.

Zikrin Hayırlısı Gizli Olanıdır

Eûzübillâhimeşşeytânirracîm: Reddolunmuş, kovulmuş şeytanın şerrinden Sana sığınırız yâ Rabbi!

Bismillâhirrahmânirrahîm: Rahman ve Rahim olan Allah'ımızın ismi ile başlarız sözlerimize.

Besmelenin on dokuz harfi var. Besmelenin hürmetine Allah'ımız, on dokuz zebâninin azabından besmele çekenleri kurtaracak. İşlediğimiz küçük günahları; kıldığımız namazlar, çektiğimiz besmeleler affettirecek -inşâallah-.

Lâ İlâhe İllallah: Allah'tan başka ilâh yoktur.

Tevhîdin harfleri yirmi dördtür. Okuduğumuz tevhîd, yirmi dört saatte işlediğimiz günahları mahvedecek; ateşin, kalayın içinde bakırı erittiği gibi eritecek inşallah.

Tevhîdi okurken, lafzatullahı tekrar ederken dudaklarımız hiç birbirine değmiyor. Çünkü tevhîdin içinde noktalı harf yok. Arapçada birçok noktalı harf var ancak tevhîdin harfleri içinde hiçbir noktalı harf yok. İçimizden söylediğimizde kimse Allah'ı (c.c.) zikrettiğimizi bilmez. Dudaklar yapışmaz. Efendimiz (s.a.v.) "Zikrin hayırlısı gizli olanı, rızkın hayırlısı kifayet edenidir." (Beyhakî) buyurur.

Rabbimiz kendini gizledi. Nifak ve ahlâk-ı seyyie noktaları kalpte olmasın, zikrullah şifau'l-kulub (kalplerin şifası) olsun diye noktalı harf koymadı tevhîde. Rabbimiz içimiz-

deki kötü fiilleri, tama'yı, hırsı, kini, buğzu, sümayı, hasetliğı, kibri hiçbir şeyi koymasın, silsin süpürsün diye noktalı harf koymadı tevhide. Bu sebeple, "Lâ ilâhe illallah" kelime-i tayyibesini bolca okuyalım.

Sami Sultânımız (k.s.) ile askere gitmeden önce içmece-de görüşmüş idik. Sultanımız'ın huzuruna; pederim ve Kılavuz Hafız ile birlikte gitmiştik. Kılavuz Hafız ki, murakabede zirveye çıkmış bir zâttı. Pederim, hem Kuddûsi Veli Hazretleri'nden, hem de Esad-ı Erbilî Hazretleri'nden tarîk almış idi. Hem Nakşî, hem Kadirî halifesi. Kendisi, baba tarafından, Hacı Osmanzâdeler'den seyyid. Annesi, Baba Hoca ismiyle maruf ve o da seyyidlerden. Soy itibariyle iki taraftan da seyyid yani.

Sami Sultanımız'la (k.s.) görüşmemizde hakkımızda, "Okuduğumuz evrâd ü ezkârı tâliplere verecek, onun vekâleti bu." buyurdular. Gözlerimden yaşlar fışkırdı. Peki, o yaşlar sürur yaşı mı idi? Hayır kaygı yaşı idi.

Kendimi asla oraya lâyık görmedim. Hayatım boyunca, ne kadar methiyede bulundularsa kendimi hiçbir zaman oraya münasip görmedim, hep gözümün önüne günahlarım geldi. Pederim sual etti:

- Oğlum niye ağlıyorsun.

- Sizinle Kılavuz Hafız'ın erken vefat edeceğini Üstadımız keşfettiler de onun için.

Bundan yirmi üç gün sonra babam, bir sene sonra da Kılavuz Hafız vefat etti. (Allah rahmet eylesin, cümle ihvânı şefaathlerine nâil eylesin.) Sonra ihvân bizim başımıza toplandı. O günden bu yana Hâdimu'l-Fukarâ, Fakîru'l-Hakîr, hizmet etmeye çalışırım.

Üstadımız Yeşilhisar'da çadır kurdurmuş. Bir kağıt çıkardı, okudu okudu:

- Hasan Efendi, Tarikat-ı Kadirî'den de sizi vekil tayin ediyorum. Üç ihlas, bir fatiha okuyup Abdülkadir Geylanî Hazretleri'nin rûhuna okuyalım. Diğer dersimiz ayrı.

Bu ders gözü açık okunur. İşine giderken, iş yaparken, otururken okunabilir. Bizde okumazsan olmaz gibi sözler söylenmez. Biz müjdeciyiz. Bahaüddin Nakşbendî (k.s.) bir elimizden, Abdülkadir Geylanî (k.s.) de bir elimizden tutsun. Gücü yetmeyen beş yüz, gücü yeten bin okusun inşallah.

Mevlâ'mız Kendisini hakkıyla zikretmeyi nasip etsin. Zikrin de rızkın da hayırlısını lutfetsin. (Âmin)

Hamd olsun âlemlerin Rabb'i olan Allah'a.

Hakk'ı Zikir ve Ölüm Tefekkürü

Kıymetli kardeşlerim!

Bize şahdamarımızdan daha yakın olan Allah u Zü'l-celâl Hazretleri şöyle buyuruyor:

Her nefis ölümü tadıcıdır; sonra ancak bize döndürüleceksiniz. (Ankebût: 29/57)

Nerede olursanız olun, (hatta) yüksek kalelerde bile olursanız, ölüm size yetişir. (Nisâ: 4/78)

Ey iman edenler! Allah'ı çokça zikredin! (Ahzâb: 33/41)

Bilesiniz ki, kalpler ancak Allah'ın zikri ile mutmain olur. (Ra'd: 13/28)

Bedenimizin hastalıkları olduğu gibi kalbimizin de hastalıkları vardır. Kalbî hastalıklar, Allah'ı çokça zikir ve ölümü dâima tefekkür etmek suretiyle şifa bulur. Tarîkat-ı Aliyye'de ölüm tefekkürü, sâlikin âlî makâmlara yükselmesine vesile olur. Ölüm tefekkürü; bizleri, daha bu dünyada iken "ölmeden önce ölmenin" sırrına vâkıf kılar.

Dünya muhabbeti ile hastalanan kalbin şifası için âriflerin reçetesi, ölüm tefekkürüdür. Peygamber Efendimiz (s.a.v.) bir hadîs-i şeriflerinde "Kalpten dünya muhabbetini sökücü ölümü çokça zikredin." buyuruyor. Kalp evi, dünya ve onun içindeki kaygılardan temizlenince Pâdişâh-ı Âlem orayı teşrif eder.

Sür çıkar ağyârı dilden tâ tecellî ede Hakk

Padişâh konmaz saraya hâne ma'mûr olmadan

Yunus ko yalan da'vâyı gel ortaya ko sivâyı

Temiz et gönül evini dost gelicek kondurmaya

Müridân rabıtanın lezzet alamıyorsa, bu, onların, ölüm tefekkürünü iyi yapamamalarından kaynaklanmaktadır. Tefekkür-i mevtimizi;

- 1) Canımızın bedenimizden yavaş yavaş çekildiğini,
- 2) Teneşir tahtasında gassâlin soğuk ellerinin bedenimize dokunduğunu,
- 3) Kabirde bize sorulacak zorlu suallerin neler olacağını,
- 4) Haşir için kalkınca sûretimizin ne şekilde görüneceğini,
- 5) Amel defteri, sağdan verilen bahtiyar kullardan mı yoksa soldan verilen bedbaht kullardan mı olacağımızı,
- 6) Amellerimizin mizan terazisine konulduğunda hangi tarafın ağır geleceğini düşününce düşününce yaparsak gerçek mânâda bir ölüm tefekkürü yapmış oluruz.

Yevm-i Kıyâmette mizanın sağ tarafında Âlemlerin Efendisi Muhammed Mustafa (s.a.v.) oturacak. Şayet günahlarımız ağır basarsa, ümmeti olduğumuz O Güzel Nebî'ye karşı yüzlerimizin etleri utançtan dökülmez mi?

Kardeşlerim, hacalet nârı cehennem nârından daha şiddetlidir.

Utanmak ateşi, nâr-ı cehennemde yanmaktan daha zordur.

Seherde açılan güller hürmetine

Zikrinle dönen diller hürmetine

*Rükûa bükülen beller hürmetine
Hacâlet nârına yakma Yâ Rabbi*

Kâmil bir ölüm tefekkürü sayesinde, zikrin ve rabıtanın tesiri kalpte daha iyi hissedilir.

Hatırımızda "Allah" ve "ölüm" durmuyorsa, bu hâl nefsimizin mertebesinin aşağı oluşundandır. Nefs-i emmâre, levvâme ve mülhime kalbe Allah'ın (c.c.) muhabbetini ve O'nu (c.c.) düşünmeyi koydurmaz.

Nefs-i mutmainneye erişince letâif-i hamse-i âlem-i emr (kalp, rûh, sır, hafî, ahfâ) biter, letâif-i hamse-i âlem-i halk (hava, su, toprak, ateş, nefis) biter, nefy ü isbat biter. Bu mânevî sırları elde ettikten sonra da "Allah'ı hatırımdan çıkarayım." desen bile çıkmaz. Zirâ gönlün içine işlemiştir O'nun sevgisi.

Mevlâ bizlere Zâtının sevgisini lütfetsin de huzur-ı İlâhî'de utançtan yerlere geçmeyelim. (Âmin)

Hamd olsun âlemlerin Rabb'i olan Allah'a.

Her Nefeste Hakk'ı Zikretmek

Kıymetli kardeşlerim!

Kalp, hayatımızı idâme ettiren bir organımızdır. Ancak benim size anlatmak istediğim kalp, o kalp değil. Kalbin üzerinde gönül var. Gönlün içinde süveydâ-yı derûn noktası var aynen göz bebeği gibi. Güzel sesler işittiğin zaman gözünden yaş gelir. Tesirli sözler duydun mu hislenirsin. Bunlar süveydâ-yı derundandır. Gönül dediğimiz Âlem-i Emir'dendir, Âlem-i Halk'tan değildir. Âlem-i Halk'tan olsaydı et parçası olurdu.

Bu konuda Üstadımız Sami Ramazanoğlu'ndan öğrendiklerimi sizlere nakledeyim. Böyle gaflet ile on bin defa "Allah Allah" demek hiçbir şey ifade etmez. Kalbini, dilini ve kulağını bir edeceksin. Zikrederken baktın ki gaflet hali geldi, başladın boş yere "Allah Allah" demeye, hemen kendini kontrol edeceksin. İlla ki gönlüne dikkat edeceksin. Gönlünü, süveydâ-yı derûnu gözetirsen Allah'ı (c.c.) unutmazsın. Kalbin üzerinde lafza-yı celâl yazılıdır. Sürekli olarak Allah'ı hatırlatacak bir nokta var orada.

Kalp, "Allah Allah" demeye başlar. Kalp zikreder, sen de bunu duyarsın. Kalbin duyurmak hissi var. Çünkü bir şeyden korktuğunda, nasıl kalbin çarpar "küt küt" ederse, aynı şekilde kalp zikrini de sana duyurmak ister. Ondan sonra zikir sabitleşir. Zararı mı olur, daha koyulaşır. Telvin halinden temkin haline dönülür. "Letâifleri tez tez değiştirmenin manası yok." derdi Üstadımız. Bir keteni, bir kömürü yaktın

mı acı bir tütün gelir, ondan sonra ateş alevlenir. Bu iki hal-den sonra, köz halini alır; kahveyi pişireceğin zaman elin yanmaz, bir solukta pişirirsin. Kalbin durumu da böyledir.

Derviş, kalbi zikrederken rabıtayı çok yaparsa kalbinde batma hali olur. Battığı zaman letâif değişilmez. Ondan sonra, acele de edilmez. Acıdan sonra, "küt küt küt" atmaya başlar. Süveyda-yı derûn sana duyuracak şekilde "Allah Allah" der. Bizim yolumuzda öyle dıştan bağırma-çağırma olmaz. Kendi kulağın duyacak kadar "Allah Allah Allah" diyeceksin. Gelin Hakk'ın zikrini kalbimize duyuralım; dilimiz, kalbimiz ve kulağımız bir olsun.

"Bir kimsenin dili Allah derse, kalbi de Allah derse, onun yardımcısı Benim." buyuruyor Allah'ımız. Onun halini meleklerle bile duyurmam. Mîzan'da bir kulun hesapları görü-lüyormuş, günahları ağır gelmiş. Allah'ımız o kulun imdâdına yetişmiş ve şöyle buyurmuş: **"Benim indimde bu kulumun bir ameli var. Bu kulum, meleklerimin dahi duymayacağı bir şekilde beni gizlice zikretti. Affettim onu."**

el-Kalbu kenzullah. Kalp, Allah'ın hazinesidir. Ne arar-sanız bulunur orada buyurmuş, Abdülkadir Geylanî (k.s.) hazretleri. Pazarda kumaşın iyisi de bulunur kötüsü de. İsteyen iyisini de alır kötüsünü. Bizim pazarımızda sermaye kabiliyet ve teslimiyettir. Sohbette ise her şey kendi kendine sökülür gelir. Konuşan mı sökülüyor? Hayır. Dudaklar da Allah'ın, gönüller de Allah'ın, her şey Allah'ın. Yani vazife-yi gören Rabbimiz. Biz talebkâriz. Onun için iftihar eden belasını buluyor.

"Men arefe..." sırrına mazhar olmazsan konuşması zor. Biz haddimizi bilmediğimizden konuşuyoruz. Üstadımız, bizlere **"İhvâna sohbet buyurun."** dediği için konuşuyoruz. Yoksa bunları söylemeye haddimiz mi var?

Bir elif, iki lam bir de hû var Allah lafza-i celâlinde. Bu bir kolaylıktır bizim için. Nasıl bir kolaylıktır? Gafil olmazsak eğer, aldığımız her nefeste Allah'ı (c.c.) zikretmiş oluruz. Hayvanların nefesi de Allah der. Hepsini ona göre halk etti Mevlâ'mız.

İbn Arabî, "Mevlâ'sını en çok zikreden taşlarla topraklardır, sonra ağaçlar, sonra hayvanlardır. Mahlûkâtın içinde Allah'ı (c.c.) en az zikreden ise insanlar ve cinlerdir." buyurmuştur. Biz, Allah'ı (c.c.) en az zikredenler içinde yer alıyoruz. Onun için Samî Efendimiz (k.s.) de "Kalbiniz çalışsın, az zikretmesin, dâima Allah desin." buyurmuştur. Bütün letâif şöyle dursun, bir tek kalp "Allah Allah" dese, kabir bizi çürütmez -bi iznillah-.

Mevlâ bizlere, bütün azalarımızla kendisini zikreden kullardan olmayı nasib buyursun. (Âmin)

Hamd olsun âlemlerin Rabb'i olan Allah'a.

Zikirle Geceleri İhyâ Eden Kalp

Kıymetli kardeşlerim!

Ârifler "İnsan âlem-i ekberdir." demişlerdir, yani insan en büyük âlemdir. İnsanın bedenindeki kalp ise merkez-i umumîdir.

Bir misalle bu meseleyi biraz izah etmeye çalışayım. Bir topluluğun karşısına konan büyük bir ayna düşünün, bu ayna binlerce insanı içinde çok rahat gösterebilir. O aynaya bakıldığında, karşısında on bin kişi de olsa hepsi onun içinde gibi görünür. Bütün ağaçlar, yer-gök, onlar da aynanın içinde yer bulurlar kendilerine. Nasıl ki ayna çok geniş bir alanı içine alıyor. İşte âlem-i ekber olanın insanın içindeki kalp de tıpkı bu ayna gibi âlemleri içine alacak denli bir büyüklüğe sahiptir.

Sami Efendimiz (k.s.), "Kalpte, süveydâ-yı derûn noktası, göz bebeği gibi bir nokta bulunur." buyurmuştur.

O nokta Arş'ı, Kürsü'yü, Kalem'i, dünyayı, âhireti gösteren bir noktadır.

Kardeşlerim, bizim kerâmete hiç meylimiz yok. Üstadımız (k.s.), bize bunu emretmedi. "Derslerinizi çekerken manevî olarak bazı hallere erişerseniz, gözlerinizi açın. Şayet açmazsanız, aldanır, yolda kalırsınız." buyurmuşlardı.

Herkesin bedeninde kalp var ama ehl-i gaflet, bu dünyada ondan habersiz.

Gaflette olanların aksine öyle kimseler de var ki kalp gözleri açılmış, dört köşe yedi iklimi seyreder olmuşlar.

Hz. Peygamber (s.a.v.) "Ümmetimin şereflileri hâfızlar ve gece ashabıdır." (Câmiu's-Sağîr, 1063) buyurmuşlardır.

Kalp geceleri ihya eder. Sen uyursun ama kalp zikreder.

Samî Efendimiz (ks), kalp zikrini, rûha değiştirirken, kalbin, gafillerin içinde de zikredip zikretmemesine bakardı.

Habîb-i Ekrem aşkına, Kur'an-ı Kerim, Leyle-i Kadir, Ramazan-ı Şerîf aşkına, kara cübbeli Kâbe, kubbe-i hadrâ aşkına, kalp gözlerimizi bu dünyada açalım, gaflet perdesini kaldıralım.

Efendimiz (s.a.v.) bir hadis-i şeriflerinde şöyle buyururlar:

"İnsanın bünyesinde bir et parçası vardır. Eğer o salah bulursa bütün ceset salah bulur; eğer o bozulursa bütün ceset bozulur. Dikkat edin o, kalptir." (Buhârî, İman, 39)

Lokman (as), "Oğlum! Hayvanlardan iki azâ getir. Bu azâlar ise hayvan bedeninin hem en iyi hem de en kötü azâları olsun." diye emreder oğluna. Oğlu da gider hayvanın dili ile kalbini alır, gelir.

Kardeşlerim birazcık düşünelim; niye, hayvanın kalbi ile dilini getirmiş de başka bir organını getirmemiş?

Çünkü kalp ile dil iyi olduğu zaman bütün beden iyi olur. Kalp ile dil kötü olduğu zaman ise bütün vücut kötü olur.

Mevlâ (c.c.) bizleri evliyâullahın gözünden, gönlünden düşürmesin. Kalbini ve dilini muhafaza eden kullarından eylesin. (Âmin)

Hamd olsun âlemlerin Rabb'i olan Allah'a.

Zikrullah ile İman Kuvvetlenir

Kıymetli kardeşlerim!

Cenâb-ı Mevlâ Kur'ân-ı Kerim'inde şöyle buyuruyor: "Mü'minler ancak o kimselerdir ki, Allah anıldığı zaman kalpleri ürperir; kendilerine O (c.c.)'nun âyetleri okunduğunda (bu, onların) İmanlarını artırır ve (onlar yalnız) Rablerine tevekkül ederler." (Enfal, 8/2)

Hakk'a inanları göstermek için bu âyet-i celîle kâfi.

Hakk'a inanan kim, inanmayan kim, besbelli oluyor.

Hakk'a inananlar Mevlâ'yı, beraber veya gizli bir şekilde, seher vaktinde hacet kapılarının ardına kadar açık olduğunda "Allah! Allah!" diyerek, boyunlarını bükerek, gözlerinden yaşlar dökerek zikrederlerse, Arş-ı Âzam'ın gölgesinin altında gölgelenecek yedi sınıftan biri olmaya hak kazanırlar. Onun için Mevlâ'mızı zikrederim, boynumuzu bükelim, acziyetimizi idrak edelim. Allah korkusundan kalplerimiz ürpersin. Allah zikredildiğinde, Allah lafzâ-i celâli duyulduğunda Hakk'a inananlar hemen belli oluveriyor. Hâlik-ı Zülcelâl'in âyet-i kerimeleri okunduğunda -hele bir de ehil birisi tarafından tefsir ediliyorsa-; imanlarının kuvveti artıyor, kemâle eriyor.

İmanın artmasını şuna benzetebiliriz: Biz lüks yakardık; lüksün gömleğine ispirto dökeriz, ispirto içine iyice işleyen gömlek ısınır, ateşi yaktı mı yavaş yavaş tutuşur ve bütün odayı ısıtır. İşte mümin de böyle yanmaya hazır hâle geldiğinde, hakîkî bir mürşid-i kâmilin elinde ateşi yakıldığında,

yanmaya ve çevresini aydınlatmaya başlar. Ziyâsı fişkirir artık.

- Ne oluyor ona?

- İmanı artıyor.

Taklîdî imandan tahkîkî imana geçiyor.

Onun için kardeşlerimizden imanı kuvvetli olanlar va'z u nasihat dinlediklerinde, imanları daha da kemâl buluyor.

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) ashabına hitaben: "Ey ashâbım! Sıddîkin imanı, kıyamet kopana kadar gelecek bütün insanların imanından daha ağırdır." buyurmuştur. İman zikrullah ile Kur'an-ı Kerim ile namaz ile kuvvetlenir, bi iznillahi teâla. Namaz da bir zikirdir.

Lokman (a.s.) "Namazda isen kalbini muhafaza et. Eğer namaza durmuşsan vesveseyi bırak." buyurmuşlardır.

Vesvesenin de ayrı ayrı ilaçları var. İnsanın takvası arttıkça vesvesesi de artar. Vesvese; nefisten, şeytandan, dünyadan, hevâdan kaynaklanıyor olabilir. Vesvese nereden gelirse gelsin insanı zarara uğratar. İbâdetlerde vesveseden uzak durmak gerekir.

Bir gün Harun Reşid kardeşi Behlül Dânâ Hazretlerine "Akşam, namazdan çıkanları getir de bir ziyafet verelim." der. Behlül Dânâ akşam, caminin kapısında durur; camiden çıkanlara teker teker imamın namazda hangi sûreyi okuduğunu sorar. Bilemeyenler türlü türlü bahanelerle, akıllarının başka yerlerde olduğunu söyleyerek mazeretler bulur. Koca cemaat içinden yalnızca sekiz kişi imamın namazda ne okuduğunu bilmiş. Harun Reşid akşam eve geldiğinde büyük bir kalabalıkla karşılaşmayı beklerken yalnızca sekiz kişi görünce kardeşine bu durumu sorar. Behlül Dânâ'nın cevabı

pek manidar: "Camide namazı tas tamam kılan yalnızca bu sekiz kişi, gerisi vesvese ile vakit geçirmiş."

Cenâb-ı Mevlâ bize kâmil imânı lutfetsin. Kalpleri Allah'ın zikriyle ürperen kullardan eylesin cümlemizi. (Âmin)

Hamd olsun âlemlerin Rabb'i olan Allah'a.

.III.

Âdab-ı Muaşeret

Dervişlik Âdabı

*Kıyl u kâl kalbden çıkmayan derviş m'olur?
Bal diyen dil ile baldan tatmayan derviş m'olur?*

Kıymetli kardeşlerim!

Tasavvufta dervişlik mühim bir payedir. Der-viş Farsça bir kelimedir. "Der" kapı, "viş" kapının alt eşiği demektir. Kardeşleri onu çiğneyince seslenmeyen, yüzüne bir kusuru söylenince "Allah senden razı olsun!" diyen kimse dervîştir. *Reşahat Aynü'l-Hayat'ta*, "Kapı eşiği biraz sertçe olur, tam aksine derviş ise, sert olmamalı, yumuşak olmalıdır." deniliyor. Nasıl ki bir toprak yığını üzerine hafifçe su serpildiğinde bir kimse ayağı ile bastığı zaman ayağının altında toprak yayılır, işte derviş de böyle olmalıdır.

O suyu serpmek, ayakkabının toz olmaması içindir. Üzerine basılan dervîşten, üzerine basan kimseye bir zarar gelmemesi içindir. Bu yüzden mürşid-i kâmiller, üzerine basıldığı zaman yumuşak bir şekilde yayılsın, kabalığı gitsin, Allah'ımızın yarattıklarına şefkat gözüyle baksın diye sâlike birazcık su serperler. Böylece kalıbını ve kalbini yumuşatırlar.

Dervişlik için bu da kifayet etmez. Çünkü o kimse; ba-sındaki cemaati idare etmek, onların yanında şöhretini arttırmak ve onlardan bir takım faydalar elde etmek için bu şekilde davranabilir. Bu ise riyakârlıktır. Mesela, ona haka-

ret ederler o ise gülümseyip geçer. Acaba o gülümseme, arkadaşlarını idare etmek için midir, yoksa Allah için böyle basınca toz gibi yayıldığı dervişliğinden midir?

Şimdi soracaksınız "Peki hangisi derviş olur, efendim? Boynuna sille vuranla, ağzına helva veren onun katında bir olursa derviş olur mu?"

- Hayır efendim! O da derviş olamaz.

Birisinin boynuna vurmuşlar, şöyle dönüp bir bakmış.

- Niye bakıyorsun?

- "Vurduranın kim olduğunu biliyorum da, ne ile vurdu, ona bakıyorum. Vurduran Mevlâ. Kalbime bir havatır geldi, Mevlâ boynuma vurdurdu. Şimdi ne ile vuruldu? El ile mi vuruldu yoksa başka bir şeyle mi? Baktım, bir şey yok." demiş ve dönüp yoluna devam etmiş.

Bu kimse de derviş olamaz.

Niçin derviş olamaz?

Çünkü burada da başkalarını idare etme hâli var. Yani vursalar da güya kendini olgunluğa vererek "Eline sağlık kardeşim! Benden bir havatır geçmişti. İyi ettin vurduğuna." diyerek cemaatini kendine imrendirmek için böyle yapmış olabilir. Mahza dervişlik değil bu.

Hülâsa; dervişlik ince bir meslektir.

Amellerde kılı kırk yarmaktır.

Bir an dahi olsun Allah hatırından çıkmayan ve huzur-ı dâimde olan kimse dervîştir.

Dervîşin yanında tasavvufta bir de mürid var. Mürid ise, yirmi sene amel defterine günah düşmeyen kimsedir. Sami Efendimiz'in (k.s.) mübarek lisanından "mürid", "dervîş" gibi kelimeler asla çıkmazdı. Genellikle kendileri bu yolda

olanlara "sâlik" derlerdi. Sâlik, Tarîkat-ı Aliyye'ye sülûk etmiş, manevî yolculuğuna devam eden kimsedir.

Mevlâ bizlere hakîkî manada derviş ve mürid olmayı ihsân buyursun. (Âmin)

Hamd olsun âlemlerin Rabb'i olan Allah'a!

Konuşma ve Yemek Yeme Âdabı

Kıymetli kardeşlerim!

Bulduğumuz her yerde âdâb-ı muâşerete riayet edelim. Zira edep çok mühim bir husus. Meselâ, bir evladın edebi yoksa o evladın yüzünden babasının yüzü karaya çıkıyor. Yani edepsiz bir kimsenin zararı sadece kendine olmuyor. Kendinden başlayarak cemiyetin bütün fertlerine sırayet ediyor. Bu vesileyle sizlere kısaca konuşma ve yemek âdâbından söz etmek istiyorum.

I- Konuşma Âdabı

İnsanların arasında dilin muhafazası bir insanın edepli mi yoksa edepsiz mi olduğunun açık bir delilidir.

Konunun önemine binânen, bu hususta Peygamber Efendimizden (s.a.v.), nice hadis-i şerifler rivayet olunmuştur.

Ârifler buyurmuşlardır ki: Hikmet on şeydedir: Dokuzu sükûtta, biri de halktan uzlettedir. Demek ki hikmetin onu sükûtta değil. Fakat halktan uzlet edince, yalnız kaldığın yerde kendin kendine ne söyleyeceksin? Bak, uzlette olunca da sükût ediyorsun.

Az konuşmak, gerektiği kadar konuşmak, mürid için büyük fayda sağlar.

Abdullah Mustafa Dedeoğullar isminde bir kardeşimiz vardı. Hacı Abdullah'ın asker arkadaşı olur, fakîr de tanışır

kendisiyle. İlim ehli bazı insanlar Sami Efendimiz'in (k.s.) çevresinde oturuyorlarmış. Dedeoğullar da var içlerinde. O ilim ehlinden zatlar masada oturuyorlarmış ve edebe muga-yir bazı hareketlerde bulunuyorlarmış. Sami Efendimiz'e (k.s.) sual soruyorlarmış. Dedeoğullar'ı biraz vakit geçtikten sonra tahammül edememiş, dışarı çıkmış ve şöyle demiş "Allah Allah! Şu hocazade tâifesi hiç oturmayı, kalkmayı bilmiyor. Efendi Hazretleri pek üzüldü." Kardeşlerim, büyüklerin huzurunda edebe riayet her şeyden önemli.

2- Yemek Âdabı

Bir kimse yemek yeme adabını bilmiyorsa başkaca da hiç bir şeyi bilmiyor demektir. Bu yüzden kardeşlerim, sofrada elimizi, gözümüzü ve boğazımızı muhafaza etmeliyiz.

- 1) Yemekten önce ve sonra ellerimizi yıkamalıyız.
- 2) Şeytan-ı Laîni lokmalarımıza ortak etmek istemiyorsak yemek yerken sağ elle yemeliyiz.
- 3) Kendi önümüzden yemeliyiz. Peygamber Efendimiz (s.a.v.) daima yemek yerken kendi önünden yerlerdi.
- 4) Peygamber Efendimiz namaz kılanın namazda oturduğu gibi dizlerini ve ayaklarını toparlayarak yemek sofrasında otururdu; genelde de bir dizi diğerinden yüksekte olurdu. Buyurmuşlardır ki: "Ben bir kulum, kullar gibi yemek yiyorum ve onlar gibi oturuyorum."
- 5) Lokmalarımız küçük olmalı.
- 6) Lokmamızı çokça çiğneyerek yutmalıyız.
- 7) Yemek esnasında başkalarının lokmasına da bakmamalıyız.
- 8) Yemekten sonra ağızımızı ve dişlerimizi iyice temizlemeliyiz

9) Bir mecliste bulunuyorsak karnımız az da olsa aç kalmalı. Orada, az yiyerek riya etmekten de sakınmalıyız, karnımız doycak kadar yemeliyiz. Ne güzel söylemişler: "Yemekte riya aç eder, amelde riya hiç eder."

10) Ayrıca bir diğer önemli hususta yemek yerken yalnız yememek. Yanımızda yemeğimizi paylaşacağımız birileri mutlaka olmalı. Efendimiz (s.a.v.) ashabına "Sizin en kötü olanınızı size bildireyim mi?" diye sormuş. Ashap "Evet, yâ Rasûlallah" deyince şöyle buyurmuşlar: "Sizin en kötünüz; yalnız yemek yiyen, kölesini döven ve insanlardan yardımını esirgeyendir."

Yukarıda teker teker saydığımız edepler Peygamberimiz'in sünnetinde belirtilmiştir. Bizlere düşense O'nun sünnetine sınımsız yapışmaktır.

Kıymetli kardeşlerim, güzelce yedik, içtik; yedirdik içirdik.

Peki, bundan sonra riayet edeceğimiz en önemli adap ne?

Yaptığımız ihsânı unutmak. İşte bu çok önemli.

Yaptığımız ihsân, rıza-yı İlâhî için olduğundan sakın ola ki "Ben falana şöyle iyilik ettim de kadrini kıymetini bilmedi, gözüne-dizine dursun!" demeyelim. Kırk sene geçse de kendisine iyilikte bulunduğumuz kimseye "Sen muhtaç bir adamdın, ben sana iyiliklerde bulunmadım mı, sana yemek ikram etmedim mi?" gibi şeyler söyledik mi, işte yaptığımız o hayır ve hasenatı zayı etmiş oluruz. Çünkü o kimse için yapmışız, Mevlâ için yapmamışız. Bu hareketimiz Mevlâ'nın rızasına muhalif geleceğinden o güzel amelimiz söner, bir kıymeti kalmaz.

Efendimiz mübarek elleriyle bize "Başkalarına yaptığın ihsânı unutun gitsin." diye yazmıştı.

Şimdi biz de sizlere buna ilaveten "Başkalarının size yaptığı kötülükleri de unutun gitsin." tavsiyesinde bulunuyoruz.

- "Unutamıyorum Efendim!" diyorsanız biliniz ki o ses nefistendir.

- "Unutmahısın kardeşim!" Başkalarının yaptığı kötülüğü unutmak ancak olgunlukla olur. Nasıl ki ham armut, ham karpuz, ham üzüm hiç bir işe yaramaz; ham adam da böyledir. Hamlıktan kurtulup olgunlaşmalıyız. Bu da ancak zikrullahla olur. Zikrullah ile gönlü olduracaksınız. Olgunlaşacaksınız. Zaten o olgunluğa erişince de kendiliğinden unutturursunuz.

Mevlâ cümlelerinizi ve cümle Ümmet-i Muhammed'i âdâb-ı muaşerete uyan ahlâk-ı hamîde sahibi kullarından eylesin.
(Âmin)

Hamd olsun âlemlerin Rabb'i olan Allah'a!

Bayram Âdabı

Kıymetli kardeşlerim!

Bayram öncesi bu sohbetimizde sizlere bayramda riâyet etmemiz gereken hususlardan bir nebze de olsa bahsetmek istiyorum.

1) Bayram günü, sahur zamanında olduğu gibi erken kalkmalıyız: "İki bayram gecesini ihya edenin kalbi ölmez." buyuruyor Peygamber Efendimiz (s.a.v.). Bu geceyi muhakkak sûrette ihya edelim.

2) Bu gecede gusletmeliyiz.

3) Varsa misvak kullanmalıyız.

4) Güzel koku sürünmeliyiz: Alkol bulunan kokuları kullanmamalıyız, gül esansı tercih edilirse güzel olur. Soğan, sarımsak, sigara kokusu gibi insanlara rahatsızlık verecek kokulardan da sakınmalıyız.

5) Yeni elbiseler giymeliyiz: Bayram günü, yeni elbiseler giymek sünnettir çünkü Peygamberimiz (s.a.v.), o gün yeni elbiselerini giyerlerdi. Çeyiz elbisesi varsa o da giyilebilir. Yıkandığında burcu burcu kokan giyecekler giyileceği gibi imkân varsa yeni elbiselerin alınması efdaldır.

6) Bu bereketli günlere erİştirdiği için Cenâb-ı Hakk'a şükretmeli, parmağımıza gümüş yüzük takmalıyız.

7) İyd-ı fıtrda (ramazan bayramında), tatlı bir şeyler yemeliyiz: Peygamberimiz (s.a.v.) genelde üç tane hurma yerlerdi. Yenilen şeyin kuru hurma olması ve tek adet olması sünnet. Memleketimizde hurma pek yok; öyleyse biz de

bu sünneti ifa etmek için üç tane şeker, bir baklava dilimi veya tatlı ne var ise onu yiyebiliriz.

8) Sükûn ve temkinle camiye gitmeliyiz: Bayram namazına geç kaldık diye hızlı hızlı camiye gitmemeliyiz, vakarlı bir şekilde camiye gitmeliyiz.

9) Erken kalkıp, tekbirler getirerek camiye gitmeliyiz: Bu tekbir, Ramazan'da gizli, Kurban Bayramı'nda ise açıktan okunur.

10) Evimize dönüşte ise bir diğer yolu kullanmalıyız: Bunun hikmetini şöylece izah edeyim sizlere: Yarın huzur-i İlâhî'ye varınca, bizzat o yollar, ağaçlar, taşlar bizlerin camiye gelişine şahit olacak, Allah'ın huzuruna gelecek "Yâ Rabbi! Ben şahidim, bu kulun bayram namazına gitti." diyecekler. O taraftaki yollar, ağaçlar, taşlar da şahit olsun, şahitletimiz çoğalsın, müminler cennete kolayca gitsinler diye büyüğlerimiz bunu emretmişler. Ayrıca namazlarımızı kılarken de, farzı şurada kıldıysak sünneti başka bir yerde ifa edelim ki secde ettiğimiz yerler şahidimiz olsun.

11) Mü'minleri tebessümle karşılamalıyız: Bu kutlu günde oruçları kabul olan Müslümanlar, birbirlerine kırgın da olsalar barışmak için "Yaptığımdan vazgeçtim kardeşim, gel Allah rızası için barışalım." deyip, kardeşlerine muhabbetle bakmalıdırlar. "Ne olursa olsun, düşman benim düşmanım!" demeksizin mümin kardeşiyle barışmalıdır. Zira düşmanlık, kişinin dininden daha da kuvvetli değildir.

12) Bayram sabahı az da olsa sadaka vermeliyiz.

Dua

Yâ Rabbe'l-Âlemîn! Şu Arefe günümüzü, ettiğimiz duamızı, ziyaret edeceğimiz Lihye-i Saadet'imizi¹ dergâh-ı izzetinde ahsen-i kabûl ile kabûl eyle.

Dağlar gibi günahlar ile geldik amma günahsız çıkar bu meclisten yâ Rabbi!

Günahlarımıza tevbe ediyoruz kabul et yâ Rabbi!

Şu arefe günü hürmetine, Muhammed Mustafa'nın Lihye-i Saadeti hürmetine, âmin diyen dilleri nâr-ı cahîminde yakma yâ Rabbi!

Boynumuzu, huzur-ı Rasûlullah'ta (s.a.v.) bükme yâ Rabbi!

Zebânilerin eline verip azab verme yâ Rabbi!

Habîb-i Ekrem'in hürmetine dertli olanlara devalar lutfeyle.

Borçlu olanlara edalar lutfeyle.

Hasta olup da hastane köşelerinde hasta bakıcıların elinde kalanlara acilen şifalar ihsân eyle ya Rabbi!

Ve'l-hamdü lillâhi Rabbi'l-Âlemîn.

¹ Ramazan Bayramı öncesi yapılan bu sohbetten sonra Üstadımız (k.s.) ve kıymetli cemaati, Peygamber Efendimiz (s.a.v.)'in mübarek Sakal-ı Şeriflerini ziyaret ettiklerinden dolayı Üstadımız hazretleri dualarında, Lihye-i Saadet'i zikretmişlerdir.

Âile İçi Huzurun Şartı

Kıymetli kardeşlerim!

Allah u Teâlâ Fermân-ı İlâhî'sinde "Erkekler, kadınlar üzerine hâkimdir, onların reisidirler. (...) Sâliha kadınlar, itaatkar olanlardır." (Nisâ, 4/34) buyurmaktadır.

Aile içinde huzurlu olmanın en önemli şartı, kadının kocasına itaat etmesidir. Kur'an'ımız sâliha hanım olabilmenin şartını kocaya itaatkâr olmaya bağlamıştır. Kocasını kendinden razı olan kadın, cennet nimetine erişir, cennete gider.

Fakat kadın (1) namazını kılmaz, (2) orucunu giybetlerle eritirse; (3) namusunu muhafaza etmez, nâmahrem erkeklerle konuşur ve görüşürse; (4) sokağa çıkarken kokular sürüp tesettürüne riayet etmezse; (5) kocasına itaat etmeyip onu mesrur ve memnun etmezse; yedi cehennem kapısı açılır, "Buyurun! Siz layık değilsiniz sekiz cennete." denilir. İki cihân güneşi Muhammed Mustafa (s.a.v.) şöyle buyurmaktadır: "Mirâca çıktığımda bana cenneti gösterdiler, ehlinin ekserisinin fukara-i sâbirin olduğunu gördüm. Ben nâr-ı cahîme de kesb-i vukûf eyledim bu sefer ehlinin ekserisini kadınlardan gördüm." (Tirmizî)

Kocaya itaat etmeyi daha güzel açıklayacak bir olay nakledeyim sizlere. Fâtımatü'z-zehra validemiz (r.anhâ) ile Hz. Ali (k.v.) Efendimiz arasında "itaat meselesi"nden dolayı küçük bir kırgınlık olur. Fâtıma annemiz:

- Yâ Ali! Ben sana latife etmiştim, anlamadın mı?" der. Hz. Ali Efendimiz ise

- Yok, sana kırıldım. Ben senden böyle sözler ummazdım.

Bunun üzerine Hz. Fâtıma, kendisini affettirmek için Hz. Ali Efendimiz'in etrafında yedi defa Kabe'yi tavaf eder gibi, döner, döner, döner... Ve ekler:

- Sen kırgın olursan, ben ehl-i nârdan olurum yâ Ali, bana hakkını helal et.

- Binlerce defa helal olsun, yâ Fâtıma.

Hz. Ali Efendimiz Fâtıma anamızı bağışlar fakat yine de Anamızın kalbi mutmain olmaz. "İndallah mesul oldum mu acaba?" diye Peygamberimiz'e sormak için koşar. Rasûlullâh Efendimiz'e (s.a.v.) yolda rastlar. Efendimiz onun bu telaşeli halini görünce sorar: "Ne oldu Fâtıma?" Hz. Fâtıma, eşiyile arasında geçenleri bir bir Peygamber Efendimize anlatır. Onunla helalleştiğini söyler: "Fakat yine de indallah, onun hakkı tamam mı? Allah'ı razı edebildim mi? Daha hakkı ben-de kaldı mı? diye sormak için geldim ya Rasûlallah!" En çok sevdiği ve "Kim Fâtıma'yı üzerese Beni üzer." dediği kızı Fâtıma'ya hitaben şöyle söyler Muhammed Mustafa: "Hakkın helal olmuş ya Fâtıma. Tamam, korkma! Ama eğer kocan sana kırgın olsaydı ve sen buraya gelirken de emr-i Hak vaki olup yolda ölseydin, senin cenaze namazını kılmazdım."

"Kadın beş vakit namazını kılar, orucunu tutar, namusunu korur ve kocasına itaat ederse cennete girer." (Ahmed b. Hanbel, Müsned) buyuruyor Efendimiz (s.a.v.). Bakınız şimdi ise hanım kardeşlerimize müjdeler veriyorum. Zevci kendisinden razı olduğu halde bir kadın vefat ederse, kocası da "Ben ondan razıyım, Allah da ondan razı olsun." diye, öldükten sonra arkasından güzel sözler ederse "Hiç incitmezdi, güler yüzlüydü, tatlı dilliydi, kocasına süslenir, nâmahremden kendini korurdu." derse böyle bir kadın ko-

casını razı etmiş, razı ederek de vefat etmiş. İşte böyle bir kadın cennete dâhil olur, buyuruyor Peygamberimiz (s.a.v.).

Hanım bacılarımız sakın bana kızmasınlar, ben terazi koydum, ölçüyü gösterdim, ağır söylemedim. Sözlerimi yeğâne ölçü olan Kur'an-ı Kerim ve Rasûlullah'ın (s.a.v.) hadisiyle tarta tarta söyledim. Bu hadîs-i şerîfteki cennet müjdesinin, günah-ı kebâirden uzak olan hanımlara olduğu aşikardır.

Cenâb-ı Mevlâ bizleri eşleriyle hüsn-ü muamelede bulunan ve bu vesileyle de yuvaları huzurlu olan zümreden eyesin. (Âmîn)

Hamd olsun âlemlerin Rabb'i olan Allah'a!

Cemiyette Huzurun Şartı

Kıymetli kardeşlerim!

Madden ve manen huzurlu bir cemiyet için gerekli şart fitneden kaçınmaktır. Âyet-i Kerîme'de Allah Teâlâ: "Fitne, adam öldürmekten daha kötüdür." (Bakara, 2/191) buyurmaktadır.

Rasûl-i Zîşân ise fitne hakkında şöyle buyurur: "Fitne uykudadır, uyandırana Allah lânet etsin!"

Fitne insanları sıkıntıya, belaya düşürmek, insanlar arasında ayrılık çıkartıp arabozculuk yapmaktır. Kim fitneyi söz veya davranışla uyandırırsa Allah ona lanet etsin buyuruyor Peygamberimiz (s.a.v.). Şeytana lanet okur gibi fitne çıkarana lanet okuyor âlemlere rahmet olarak gönderilen Rasûl-i Ekrem.

Neden acaba?

Çünkü fitne çıkarana, fitnecilik yaparak cemiyetin huzurunu bozuyor, din kardeşlerinin arasına giriyor, düşüncelerine fesat karıştırıyor.

Fitneye sebebiyet verileceği anlaşıldığı zaman sükût etmek gerekir. Allah rızası için, fitneye sebebiyet vermeyelim, böyle durumlarda sükût edelim.

Olgun olalım, olgun olalım, olgun olalım!

Olgunluk ise ibadet ü taatle mümkündür.

İnsan ibadetle yaşar, ibadetle olgunlaşır.

"Zikrullah şifaul kulub." Allah'ı zikir kalplerin şifasıdır. Kalplerdeki hastalıklar, zikirle şifa bulur.

Kalpler zikrederse fitne, fesat, hırs, tamah, adavet, kin, buğz, riya, süm'a ve haset kaybolur.

Gırtlığına kadar fitne ve hasede boğulmuş adam hiç islah olur mu?

Mümkün müdür bu?

Kul Rabbine karşı vazifelerinde dikkatli olursa, Hak Teâlâ onun gönlüne feyzi, bereketi döktükçe döker. Döktükçe döker. Böylece de kalp salah bulur, düzelir. Kalpteki kötü sıfatlar yok olur.

Peki, kul bu ihsâna nasıl nâil olur?

İbadetlerine dikkat edip titizlik göstermek suretiyle bu ihsâna nâil olur.

Abdestini, namazını, ibadet ü taatini, yerli yerince yapmaya özen gösterince kula manevî ikramlar Rabbi tarafından verilir.

Bazı üşengeç kimseler, -el gördülük yapacaksa amelini- abdest alırken erkânına riayet etmez. Kolu kuru mu kalıyor, yaş mı hiç bilmez. Bu kimseler mahrumîn zümresindedirler. Allah u Teâlâ bizleri ibadet ü taatine çok dikkat eden, titiz kullarının zümresine ilhak buyursun! (Âmin)

Meclisimizde hem yaşlılar hem de gençler var. Hiç şüphesiz her iki zümreye de Hakk'ın müjdeleri var. Yaşlı olan kimse, sakalını ibadet ü taatle ağarttıysa, ömrünü ibadetle geçirdi ise, alını secdelerden kalkmadı ise Allah u Teâlâ Hazretlerinin "Sakalındaki o beyazlıklar, Benim nurumdan oldu. Ben nurumu narımla terbiye etmem." müjdesine nâil olur. Hadîs-i kudsîde geçmektedir bu ifadeler. "Yakmam o kullarımı!"

Genç kulları ise, yine hadîs-i şerifte geçer "Muhakkak ki Allah, genç kullarına muhabbet eder." Genç kullarına Allah muhabbet ediyor, fakat Allah hangi gençlere muhabbet edi-

yor? Allah, gençliğini ibadetle geçiren gençlere muhabbet eder. Gençliğini kumar oynayarak, içki içerek, fenalık yaparak geçirenlere değil. Hak Teâlâ, haramların içinde olan gençleri zerre kadar sevmez. O'nun muhabbet ettiği gençler, gençliğini Hakk'a ibadetle geçirenlerdir.

Hem gençlerimiz hem de ihtiyarlarımız teheccüd namazı, kuşluk namazı ve evvâbin namazını kılmaya dikkat etsinler. Böylece Allah'ın sevdiği sâlihler zümresine ilhâk olurlar. Ebu Hureyre (r.a.) anlatıyor: Rasûlullah (s.a.v.) buyurdular ki: "Kim kuşluğun bir çift (namaz)ına devam ederse, günahları denizköpüğü kadar çok da olsa, Allah günahlarını affeder." (Tirmizî, Salât 346/476) İki rekât kuşluk, evvabin ya da teheccüd namazı, insanları yevm-i kıyâmette, mizân başında, sıratı kurtaracak olan ibadetlerdir.

Mahrumîn zümresinde olmaktan Allah'a sığınırız. Hak Teâlâ bizleri fitne fücûrdan muhafaza buyursun ve bizleri sâlihler zümresine ilhâk eylesin. (Âmin)

Hamd olsun âlemlerin Rabb'i olan Allah'a!

Sahabeyi Anlamak

Kıymetli kardeşlerim!

Sahabe efendilerimizin ve büyüklerimizin hayatlarını iyice gözden geçirelim ve onların hayatlarından gerekli dersleri alalım. Çünkü bu dünyada onlar bizler için güzel birer örnektir. Bu sohbetimizde sizlere kısaca çâr-ı yâr-ı güzîn ve Peygamberimiz'in torunlarının İslam ümmeti için ne kadar fedakarlıklara katlandıklarından bahsedeceğim. İnşâallah ders alır, istifade ederiz de Müslümanların bugünlere pek kolay gelmediklerini anlarız.

Hz. Ebubekir Efendimiz ile başlayalım. Hicret yolunda Peygamber Efendimiz ile beraberler. Sıddîk-ı Ekber bir önden gidiyor, bir arkadan. Efendimiz (s.a.v.) bu duruma şaşırıyor ve soruyor:

- Ne oluyor yâ Sıddîk! İki de bir, bir öne, bir arkaya gidip geliyorsun?

- Yâ Rasûlallah! Önden, hayvanlar gelir parçalar diye, arkadan kâfirler gelir diye korkuyorum. Bir darbe olursa, ilk kılıç bâna gelsin istiyorum. Sana yeter ki bir şey olmasın.

Buradan çıkarmamız gereken ders, şeyhimize teslimiyette Hz. Ebubekir gibi olmak. İşte o zaman füyuzat-ı İlâhî akar -bi iznillahi teala-.

Medine devrinde Efendimiz (s.a.v.), Hz. Ebubekir'e (r.a.) şöyle buyuruyor:

- Yâ Sıddîk! Halk senden şikâyet ediyor.
- Neden yâ Rasûlallah!

- Ciğer doğrayıp, kaynatıp, pişirip yiyormuşsun da başkalarına yedirmiyormuşsun! Komşu hakkını bilmez misin? Üzerinde, dört cihetinden kırk komşunun hakkı var.

- Yâ Rasûlallah! Yemine hacet yok. İki aydan beri evimde ateş yanmaz. Sırf hurma yiyoruz. Ben nerden ciğer bulup da kaynatmışım sonra da yemişim?

Cibrîl-i Emîn geliyor ve meseleyi izâh ediyor:

- Allah korkusundan Sıddîk'ın ciğerleri büryan oldu. Siz, o kokuyu duyuyorsunuz, yoksa dışardan bir et ya da ciğer kokmuş değil.

Sıddîk-ı Ekber "Hû" dediği zaman ciğer kokusu yayılmış etrafa.

Hz. Ömer (r.a.), -Şefaatine nâil et yâ Rabbi- sabah namazına giderken azılı bir kafir tarafından, karnı yarılarak, şehit edildi. Cerrahlar yarasını iyileştirmek üzere iken Hz. Ömer:

- "Ben öğle namazını kılacağım." diyor. Doktorlar,

- "Yâ Ömer! Yerinden hiç kıpırdama, yaran derin, durumun daha da kötüye gidecek." diyorlar.

- Bir namaza bin tane Ömer kurban olsun. Namaz için ölecekmişim, ne olur sanki?

Hz. Osman'ın (r.a.) başına gelen ise, ciğerlerin dayanamayacağı bir hadise. Kur'an-ı Kerîm okurken, düşmanlar evinin penceresinden girip "Allah sana yeter. O işitendir, bilendir." âyetinin üzerine kanını akıttılar. Öylece şehit oldu.

Hz. Ali'yi deve boğazlar gibi boğazladılar.

Hz. Hasan Efendimiz'i (r.a.) zehirlediler.

Hele Hz. Hüseyin Efendimiz'in (r.a.) şehadeti içimizi daha da çok yakıyor. "Siz İslam'ız diyorsunuz da bize muhalif oluyorsunuz. Rasûlallah'ı, babamı unuttunuz mu?" diyor

ama o hainler "Öldüreceğiz seni." diyorlar da başka bir şey demiyorlar.

H. Hüseyin Efendimiz, kendisini şehit edenlere hitaben "Bir içim su verin de size hakkımı helal edeyim. Yarın mahşerde rezil rüsvay olmayın." diyor. Mübarek topuğunu yere vurunca su fişkırmaya başlıyor. Fakat Muhammed (s.a.v.) ümmetine şefaet edeyim diye, onu da içmiyor. Öylece şehit olup gidiyor.

Kardeşlerim, hem onların yolundan gitmek istiyoruz, hem de hiç eza-cefa çekmeyelim diyoruz. Bu böyle olmaz. Bizler de onlar gibi olmalıyız, onları örnek almalıyız, onları anlamaya çalışmalıyız.

Mevlâ (c.c.), onları hakkıyla anlamayı ve örnek almayı bizlere nasip buyursun. (Âmin)

Hamd olsun âlemlerin Rabb'i olan Allah'a.

Hazret-i Ebubekir'in Nezâheti

*Her yerde refiki Sıddîk-i A'zam
Haddimin kârımı vasfını yazam
Elem ile hasret, bağrımı ezen
Yâr-ı Gâr-ı Rasûl'e selam götürün.*

Kıymetli kardeşlerim!

Hicrette iki cihân güneşinin arkadaşı olan Hz. Ebubekir (r.a.) hakkında şu ayet-i kerime nazil olmuştur: "Muhakkak o inkar edenler, (Ebubekir'le beraber) iki kişiden biri olarak O'nu (Mekke'den) çıkardıklarında Allah O'na yardım etmişti. O zaman o ikisi mağaradaydılar da hani arkadaşına (Ebubekir'e): 'Mahzun olma, şüphesiz ki Allah bizimle beraberdir!' diyordu." (Tevbe: 9/40)

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) de: "Dikkat edin, ben her dostun dostluğundan berat ediyorum (dünyadaki dostlardan ayrılıyorum). Ben dost edinecek olsaydım mutlaka Ebubekir'i dost edinirdim. Muhakkak sahibiniz (arkadaşınız Rasûlullah) Allah'ın halfidir." hadis-i şerifinde Ebubekir Sıddîk Efendimizin faziletine işaret buyurmuştur.

Sıddîk-ı Ekber (r.a.) Müslüman olmadan önceki cahiliyye döneminde de temiz bir hayata sahipti.

Cahiliyye devrindeki, bu nezahetinin sebebi kendisine sorulur:

- Yâ Ebâbekir! Sen cahiliyye döneminde iken içki içmezdin, yalan söylemezdin, kimsenin namusuna yan gözle bakmazdın, bunun sebebi nedir?

Hz. Ebûbekir (r.a.) şöyle cevap veriyor:

- Ellerin koluna girip de sürüne sürüne eve varmaya, ailemin yanında küçük düşmeye tenezzül etmezdim; içki o zaman su gibi içilirdi ama ben bir defacık da olsun içmedim.

İçki yasak edilmeden Hz. Ebubekir (r.a.) "Yâ Rasû-lallah! İçki içilirse olmaz mı? Henüz kapınızdan bu kötülüğü yasaklayan bir emir çıkmadı!" deyince Peygamber Efendimiz (s.a.v.), "Namaza duracaksınız içmeyin." buyurdu, haram olduğuna dair hüküm ise daha sonra geldi.

İkincisi: "Siz yalan söylemezsiniz!"

- "Kişi yalan söyleyince söz öyle yayılıyor ki, herkesten soruyorlar; daha sonra yine gelip bana soruyorlar, evet desem olmayacak, hayır desem yalan olacak. Yüzümü kara etmesin diye yalan söylemezdim."

Kardeşlerim, yalan söylemek çok kötü bir manevî maraz. Bir defa yalan söyleyene Allah üç defa "Lanet olsun, lanet olsun, lanet olsun!" diyor.

Hacı Hüseyin Hocam söylemişti: "Muttakî, ağzına yalan almamış bir kimse yağmur duasında âmin deyince, bir aydır yağmayan yağmur, o kimsenin kerameti olarak hızla yağmaya başlar."

Denilir ki, bir kimse bir çocuğa, "Yavrum gel, sana şeker vereyim." dese cebinde de şeker olmamış olsa, yalan söylemiş olur. Yalan söylemek yakışsız bir şey.

Üçüncüsü: "Siz kimsenin namusuna da asla bakmazdınız!"

- "Benim evime gelen bir misafir namusuma bakarsa tepemden bir kaynar su dökülür, tırnağımdan inerdi. Bana zor

olan; bilirdim ki ele de zordur. Onun için kimsenin mahremine bakmazdım.”

Azalarımıza dikkat edelim.

Gözün zinası, nazar iledir. Yani harama bakmaktır.

Dilin zinası da kelam iledir. Yani kötü ve boş söz söylemekledir.

Sami Efendimiz (k.s.), daima ayağına bakarak yürürdü. Kırk yıldır kendisiyle görüşürüz, daha kimsenin aleyhinde bir söz söylediğini duymadım. O kötü olarak bildiğimiz kimsenin de bir iyiliğini bulur söyler, katiyen aleyhinde ima ile dahi olsa bir kelam etmezdi.

Mevlâ bizlere de böyle engin ve temiz bir kalp ve güzel ahlak lütfetsin. (Âmin)

Hamd olsun âlemlerin Rabb'i olan Allah'a.

İlim Nurânî Bir Perdedir

Kıymetli kardeşlerim!

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyurmuşlardır: "Allah u Teâlâ'nın nûrdan ve zulmetten yetmiş perdesi vardır." İnsanların kimileri bu zulmânî perdelerle, kimileri ise nurânî perdelerle perdelenmiştir. İlim ise nurânî bir perdedir ve bazen kişiyi yoldan alı kor. Hakk'a vâsıl olmağa engel olur. Onun için büyüklerimiz "Keşke 'kâle yekûlu' bilmeseydiniz, evladım!" demişlerdir. Böyle kimselerin seyr ü süluku çok zordur. İhlassız ilim zararlıdır. Okumalı, ilim elde etmeli ama çok da tevazulu olmalı. Kibirten kaçınmalı.

Bu mevzûyu daha güzel izah etmek için size Mevlânâ Hâlid-i Bağdâdî hazretlerinden bir menkıbe nakledeceğim. Mevlânâ Hâlid (k.s.), Çeştî, Kâdirî, Kübreviyye tarîkâlelerinden icâzet almış, hâfız-ı Kur'ân, muhaddis, müfessir, fakîh, bir büyüğümüz. Zâhirî ve bâtinî ilimlerde bir zirve. Bu mıntıkaya Nakşî tarîkini saçan o oldu. Âlicenâb idi. Ahlâk-ı hamide şâhibi idi. Allah yolunda kınayıcının kınamasından korkmazdı. Kendisine halktan gelen ezâlara katlanır sabrederdi. Gönlü Hak yolunda sabit, açık ve anlaşılır bir lisanla konuşan, tatlı dilli hoş sohbet bir kimse idi. Ruhsatla amel etmezdi. Azimetle amel ederdi. Hastaları ziyaret ederdi. Dul ve yetimleri gözetirdi.

Mevlânâ Hâlid'in (k.s.) öyle bir ilmi vardı ki, kuşu kapan ırmak, hızla yağan yağmur, sahili bulunmayan bir deniz gibiydi. Ama bir türlü mutmain olamıyordu. Kendisine perde

olan bu ilmin yerine ledünnî bir ilme sahip olmak istiyordu. Bu da ancak bir mürşid-i kâmil sayesinde olurdu. Hindistan, Cihanabad, Dihle şehrinde Abdullah Deh-levî hazretlerine gitti. Abdullah Dehlevî'nin (k.s.) dergâhına girdi. Kendini tanıttı: "Süleymâniye, Bağdat ve Şam âlimlerinden Mevlânâ Halid!" dedi. Abdullah Dehlevî (k.s.) önce onu, dergâhın abdesthanelerinin temizliğine gönderdi. "O, pis taşları yıkasın, temizlesin!" dedi. Hazret-i Hâlid (k.s.) hiç itiraz etmeden elde süpürge ve su kovası hizmete başladı. Bir gün yorgunluk anında nefsi, onu zayıf bularak yükledi:

- Ey Bağdat ve Şam diyarlarının büyük âlimi Mevlânâ Hâlid! Deli mi veli mi belli olmayan bir kişinin sözüyle kalkmış, dağlar diyarlar aşmış, aradığını bulamamışsın. Hani mürşid-i kâmil? Durmadan sana pislik temizlettiriyorlar. Bunun ledünnî ilmi nerede? Seyr ü sülûku nerede? Sahili olmayan bir umman gibi ilmi olan, muhaddis, müfessir, bir adama cahillerin kapısında pislikleri temizlettiriyorlar. Bu cahillerden ayrıl git!

Halid-i Bağdadî (k.s.) hemen nefesine karşı gelir:

- "Nefis! Uzatma! Gerekirse sakalımla temizlerim!" der ve işine ihlâsla devam eder. Abdullah Dehlevî (k.s.) o esnada pencereden bakmaktadır. Halid'in elindeki süpürgeyi ve kovayı melekler taşıdığını görür. Onu çağırır ve şöyle söyler:

- Oğlum Hâlid! İlmin cihanı tutmuş, bilgin dünyaya kafi. Tek noksanın bunlardan kaynaklanan nefsinin gururu ve kibri idi. Onu ayaklar altına aldın. Artık işini melekler görür oldu. Bağlı olduğumuz efendilerimiz şeriat, tarikat ve marifetle hakikate erenlerdir. Sen de artık gidip bütün iklimleri irşat edebilirsin.

İşte kardeşlerim; mürid olup murada ermedikçe vuslat gerçekleşmez. Büyüklemeyle, kibirlenmeyle seyr ü sülûk

olmaz. Ancak tevazuyla vâsıl-ı ilallah olunur. Yok olacaksın da var olacaksın. Yok olmayınca var olunmaz.

Cenab-ı Hakk, büyüklerimizin rûhaniyetini üzerimizden eksik buyurmasın. Bizleri âlim ve muhlis kulları zümresine ilhak buyursun. (Âmin)

Hamd olsun âlemlerin Rabb'i olan Allah'a.

Seyr ü Sülûkta Teslimiyet ve Sabır

Kıymetli kardeşlerim!

Azgın nefsimizi terbiye etmek için mürşide teslimiyet gerekir. Mürşid-i kâmilin nefsimizin ıslahı için bizleri tâbî tuttuğu her türlü imtihana da sabretmek gerekir. Nefis terbiyesinde teslimiyet ve sabır çok önemlidir. Sizlere bu meseleyi daha da kolaylaştırmak için, uzun yıllar şeyhlerine hizmet eden iki müridin menkıbesini nakledeyim:

Şeyh efendi, bir gün, yatsı namazını kıldırmak üzere imamete geçer. Efendi hazretleri namaza başlamak üzere iftitah tekbirini "Allahu Ekber!" diyerek alır. Arkasında cemaat olan iki müridi ise tekbir almak için ellerini kaldırırlar. Aman yâ Rabbi! Bir de ne görsünler? Şeyh Efendinin kulaklarının yerinde iki tane merkep kulağı var. Nefislerinin verdiği vesveseyle kendi kendilerine söylenmeye başlarlar "Allah Allah, keşfimiz açıldı, şeyh deyip kendisine intisap edip dersini çektiğimiz Manâ Âlemi'nde merkepmiş meğer."

Namaz sona erdikten sonra birisi diğerine "Yazık söyleyelim de tövbe etsin, kurtulsun." der.

- Efendim! Kusura bakmayın da bizim keşif gözlerimiz açıldı. Biz, sizin kulaklarınızın yerinde iki merkep kulağı görüyoruz.

- Vah vah! Öyle mi evladım. O zaman şu ustura bıçağını alında bari ben namaza durunca yine gözükürse kesin atın o kulakları oradan.

Şeyh Efendi namaza durmuş, kulaklar çıkıvermiş, müridler de kesivermişler. Namaz biter bitmez; Şeyh Efendi geriye dönmüş, iki müridinin de üstü başı kan olmuş. Meğer onlar, kendi kulaklarını kesip atmışlar. Aynada kendilerini görüyorlarmış.

Şeyh Efendi onlara "Ben sizi nefsinizi tebdil ede ede, kötü huylarınızı iyileştire iyileştire, sizin nefsinizi insaniyete çevirecektim. Nefsinizi millete menfaati olan merkebe tahvil ettim idi. Ama sizler sabredemediniz. Sabırsız dervişler bu kapıya layık değildir. Şeyhine su-i zanda bulunan dervişlerle bizim işimiz olmaz. Çıkın dışarı! Çıkın! Kabul etmiyorum, reddediyorum sizi!" der ve onları huzurundan kovar.

Hem mürşid-i kâmil demişler, hem istihare etmişler, sonra da intisab etmişler, fakat tahlil edememişler meseleyi.

Neden? Çünkü ilim ehli değiller.

Tarîkat için ilim lazım.

Es'ad-ı Erbilî hazretleri de aynı şekilde kıymetli pederim Şeyh Mustafa Hulûsî'nin nefsini katletmişti. Bu olayın olduğu gün sevgili anneciğim bir rüya görmüş. Rüyasının akabinde başlamış ağlamaya. Ağıtına büyükannem uyanmış.

- Niye ağlıyorsun kızım?

- Rüyamda şeyhi oğlunuzun boğazını kesti, kan oluk oluk akıyordu. Dayanamadım, ağlıyorum.

Büyükannem veli bir hanımdı. Rühayı hemen yorumlamış.

- Şeyhi oğlumun nefsinin bugün katletti. İslah etti.

Bu azgın nefsi kesmek, ıslah etmek bizlerin elinden gelmez. Ancak nefs-i emmâre, bir mürşid-i kâmilin hakikat kılıcıyla kesilirse nefs-i mutmainneye, nefs-i râziyeye, nefs-i merziyyeye dönüşür. Mürşid-i kâmile teslim olmalı iyice. O, akıl, zikir, hilm, sabır, kanaat, tevekkül, tevazu ile kötü huy-

larımızı iyileştiriverir. Bizlerde hırs var, tama var, buhl var, adâvet var, buğz var, haset var, kibir var, yalan var. "Yok, yok!" diyoruz ama kendi kendine patlak veriyor, ortaya çıkıyor. Yaralarımız çok. Bunlardan kurtulmamız içinse bir tabib-i hâzık, bir manevî doktora muayene olmalıyız. Manevî doktorun Kur'ân-ı Kerîm'den ve hadîs-i şerîflerden çıkardığı reçetelerle devâ bulmalıyız. Bu ilaçları, istenildiği kadar -tadı acı olsa da- deva için içmeliyiz.

Allah Teâlâ hazretleri manevî hastalıklarından kurtulan ve kendisine hakikî kul olanlardan eylesin bizleri. (Âmin)

Hamd olsun âlemlerin Rabb'i olan Allah'a.

Sehâvet Nedir?

Kıymetli kardeşlerim!

Hazreti Ali Efendimiz (k.v.): "Soru sormak ilmin yarısıdır." buyurur. Sizlere, bir hanım annenin, âlim bir zâtı sorularıyla nasıl müşkil bir duruma soktuğunu nakledeceğim. Şayet gönül açık olursa söz de yerini bulur.

Bir kadın, Hayyan ismindeki âlim bir zâtın bulunduğu meclise gelir:

- "Bir sorum var, sormak istiyorum. İçinizde ehliyetli bir kimse var mı?" der. Mecliste bulunanlar Hayyan'ı gösterirler. Kadın işaret edilen şahsın yanına gider ve aralarında şöyle bir konuşma geçer:

- Hocaefendi! Sizce sehâvet (cömertlik) nedir?

- İ'ta, bezl (esirgmeden kendi isteği ile verme) ve îsardan ibarettir.

- Bu sözünde ne demek istedin?

- İ'ta, vermek demektir. Bezl etmek, ondan sonra gelir. İsar ise kendine lazım olanı, ihtiyacından dolayı bir başkasına vermektir.

Hocaefendinin vermiş olduğu cevapla yetinmeyen kadın sözüne şöyle devam eder:

- O senin söylediğin dünyadaki sehâdır, asıl dine göre sehâ nedir?

- Cenâb-ı Hakk'a, hiçbir ağırlık hissetmeksizin, sehâ-yı kalb ile ibadet etmektir. Kişi kaza namazı kılar yorulmaz, Kur'an okur bıkkınlık gelmez, tevâhid ve lafza-i celâl okur

usanmaz; işte böylece, hiç ağırlık hissetmeksizin Allah'a ibadet etmeye sehâ denir; dinde sehâ budur.

- Efendim! Siz Hakk'tan ibadet mukabilinde mükâfat talebinde bulunur musunuz?

- Tabi ki hemşire hanım. Çünkü Allah u Teâlâ bir haseneye on misli sevap vaat etmektedir. Binaenaleyh biz kullar da bu mükâfatı arzular ve talep ederiz.

- Fesubhânallah; Allah'ı noksan sıfatlardan tenzih ederim ki, bir verip de on aldıktan sonra verme işi şaşılacak bir şey. (Bakınız kadın nasıl taaccüp ediyor) Siz birisine bir lira verseniz de ondan on lira alsanız bu sehâvet mi olur dilencilik mi? Allah'a bir verip de on aldıktan sonra kulun sehâveti nerede kalır? Rızâ-yı bârî bu amelin neresindedir?

- O halde sizin indinizde sehâ nedir? Ben de sizden soruyorum, hanım bacım?

- Cenâb-ı Hakk'a mütenâim ve mütelezziz olup, Allah'a itaat ederek lezzet alıp, hiçbir kerâhet hissetmeksizin ibadette bulunmaktır. Sehâvet işte budur! Şu halde ki, kul ibadeti mukabilinde hiçbir ecir istemezse, Mevla-yı Zü'l-celâl o kul hakkında istediğini yapar. Meselâ, evladı babasından bazı isteklerde bulunsa "Baba beni evlendir, bana ev yap, iş bul." diyecek olsa baba evladının itaatli olup-olmadığına bakar. Eğer evladı itaatli ise, ona, asi evladına davrandığı gibi davranmaz, onun isteklerini yerine getirir. Allah'a itaati olmayan kimse, yüz bin yıl ibadet yapsa Allah razı olmadıktan sonra bir şey verir mi? Onun ibadeti ne işe yarar ki? İbadet ancak Cennet'te dereceyi artırır. Aslında imandır Cennet'in anahtarı. Cennet'te ebedi durmak iman-da ebedi durmaktır. Cennet'te derece amellerdedir. Ey Hocaefendi, Cenâb-ı Hakk'tan haya etmez misiniz ki kalbinize nazar buyursun da sizin bir şey mukabilinde bir şey istediğinize mutali olsun. Bu, dünyada bile hoş görülmez.

Kıymetli kardeşlerim, Yunus kırk yedi yıl şeyhine hizmet etti de, şeyhi: "Çık git bu dem, hizmete dayanamadın." dedi. Yani kırk yedi yıl hizmet etmiş de dervişler demiş ki: "Kızını alacak da onun için hizmet ediyor." Yunus Emre dergâh için dağlardan odun toplarmış. Efendisi Taptuk Emre âma bir zât.

- "Evladım! Dağlarda eğri odun yok mu?" diye sorar. Yunus ihvâna ibret olsun diye:

- "Hepsi eğri Efendim. Ancak bu kapıya eğri odun yaraşmaz, doğrusu yakışır. Arayı arayı doğrusunu seçerim, bu kapıya eğrisi olmaz." der. Hazreti Yunus kendi kendine de kızıp durur; "Kızını isteyerek bu iş olmaz." der derûnundan. Fakat Yunus'un niyetindeki istikameti gören şeyhi, kızıyla izdivac eyler onu.

Hanımanne sözüne devamla şöyle der:

- Bir insana bile lâıyk görmediğimiz bir hususu Allah (c.c.) için nasıl uygun görebiliriz. "Cennet'ini ver, hurini ver, köşklerini ver." diye ona nasıl ibadet ederiz? İbadetlerde böyle bir niyet asla söz konusu olamaz.

Hayyan ve yanındakiler bu hanımannenin sözleri karşısında ne söyleyeceklerini bilemezler ve şaşakalırlar. Hayyan kadına teşekkür eder ve ayrıca ondan özür diler.

Evet kardeşlerim! Niyetimiz, Allah (c.c.)'a karşı sahih ve düzgün olursa böylece bütün bir mahlûkâta karşı da samimî ve gönülden olur.

Allah (c.c.) cümlemize, bu hanımannemizin bahsini ettiği, niyet-i hâliseyi lütfetsin. (Âmin)

Hamd olsun âlemlerin Rabb'i olan Allah'a.

Efendilerimizi Anlayabilmek

Kıymetli kardeşlerim!

Üstadlarımız yaşıyor da olsalar, âhirete gitmiş de olsalar bizimle beraberdirler.

Bunda müşkil bir taraf yok. Şimdiki hayatlarında, kınındaki kılıç gibidirler. İrtihal ettiklerinde ise kınından çıkmış kılıç gibi daha tesirlidirler. Yeter ki bizler anlayabilelim.

Pederim, Es'ad Efendimiz'e (k.s.) "Efendim! Size nasıl rabıta yapayım. Sizi, yanıma mı getireyim, yoksa yanınıza mı geleyim. Önüme mi getireyim, yoksa kalp çanağımı mı açayım da füyuzat-ı İlâhiyye dökülsün." diye soruyor. Efendimiz (k.s.) "Mustafa Efendi! Bırak bunları. Kutb-ı cihân, şarktan doğan güneşe benzer. Şarktan doğan güneş, pencerelerde, yağmur olduğu halde görünüyorsa onlar da öylece her kalpte doğar." buyuruyor.

Mevlâ (c.c.) bizlere, efendilerimizi anlayabilmeyi nasip etsin. (Âmin)

Onların büyüklüklerine işaret etmesi bakımından Es'ad Efendimiz'in (k.s.) başından geçen bir hadiseyi nakledeyim sizlere:

Es'ad Efendimiz (k.s.) bir Allah dostu ile bir araya geliyor, aralarında tasarruf hâli vaki oluyor. Hangisinin mânen daha yüksek olduğu ortaya çıkacak. Es'ad Erbilî (k.s.), Kutbu'l-A'zam, binlerce müridi var. Diğerleri de yine bir mürşid-i kâmil. O iki Allah dostu murakabeye başlıyorlar. Mânâ âle-

minde mahşer kuruluyor. Diğer şeyh, bütün ihvanını, "Düşmeyin evladım, gayret edin." diyerek, koruyup-gözeterek götürüyor. Es'ad Efendimiz (k.s.), böyle bir çaba içine girmeden yalnız kendisi geçiveriyor. Bakın tek başına gidiyor. Gözler yumulu. Birbirlerini tasarruf altına almaya çalışıyorlar. Diğer şeyh bütün evlatlarını almış sıratın diğer tarafına geçirmiş, Es'ad Efendimiz (k.s.) yalnız olarak geçmiş. Diğer şeyh "Bak yalnız geldin, çok şükür ben bütün evladımı getirdim." deyince Es'ad Efendimiz (k.s.), cübbesini silkeliyor, müridleri teker teker dökülüyor. Bu kez Es'ad Efendimiz (k.s.) diğer şeyhe "Eziyet ettin kendine, öyle tuta tuta getirdin." deyince, Es'ad Efendimiz'in (k.s.) büyüklüğü diğer şeyh tarafından da anlaşılıyor.

Babam Şeyh Mustafa Efendi (k.s.),

Şemailin vasfedersen rabıta güzel olur.

Aksakallı anber yüzlü aya benzer mürşidim.

diye muhabbetini beyitlerinde ifade ederdi.

Es'ad Efendimiz (k.s.), Meclis-i Meşayih Reisi olmuş, nâmı her tarafı tutmuş büyük bir mürşid-î kâmilidi. Öyle ki İstanbul'da bazı şeyh efendiler, Efendimiz (k.s.)'in kapısına gelmişler, eline kapanmışlar "Ne olursun fakîri de, bütün müridanımı da evlatlığa kabul et." demişlerdir.

Tasarruf altına alındı mı böyle olur. Fakîrin de başından böyle bir tasarruf altına alınma halî geçmişti. Suyun yüzünde bir ağaç parçası gibi kaldım. İlim yok, irfan yok, kelime yok. Kendimden olan hiçbir şeyi hissetmedim. Bir sohbet esnasında idi, perdenin gerisinde Atasayar'ın annesi dinlermiş, meğer o bizi tasarruf altına almış. Onun için, biz konuştuğumuzda hiç iftihar duymayız. İftihar duyacak halleri hemen elimizden alıveriyorlar.

Dörtyol'da ricâlü'l-gaybden Mehmet Baba vardı. O İstanbul'a, Es'ad Efendimiz'in (k.s.) yanına gittiğinde, ona, "Efendim! Yakub isminde bir kardeşim vardı. Seferberlikte kayboldu. Sağ mıdır, yoksa hayatını kaybetmiş midir? Durumunu bir bilsek." diyor. Es'ad Efendimiz (k.s.), gözlerini yumuyor "Mehmet Efendi! Yaşayan insanların hepsine baktım, Yakub'u onların içinde aradım, yok. İrtihal edenlere seslendim, şehit olmuş. Allah rahmet eylesin." diyor.

Efendilerimizin kıymeti çok âli, tasarrufları çok geniş.

Şefaatlerine mazhar et yâ Rabbi! Yollarından ayırma yâ Rabbi! (Âmin)

Hamd olsun âlemlerin Rabb'i olan Allah'a.

Efendilerimizin Büyüklüğü

Kıymetli kardeşlerim!

Sami Efendimiz'den (k.s.) için bazıları "O da insan, biz de insanız." diyorlar. Evet, o da insan biz de insanız, ancak aramızda büyük farklar var. Arada, yer ile gökten daha fazla fark var. İnsan var insancağız. Hafız hafızcağız var, doktor var doktorcağız var. Herkesin bir "cağız"ı var. Onun için Mevlâ bizlere onların büyüklüğünü görebilmeyi nasip buyursun.

Bir gün Ömer Bey, Sami Efendimiz'den (k.s.) "**Biz ona şahdamarından daha yakınız.**" (Kâf, 50/16) âyetinin tefsirini sormuştu. Allah Allah! Sami Efendimiz (k.s.) bu âyet hakkında öyle bir izahatta bulunmuşlardı ki gönüller mest olmuştu. Efendimiz (k.s.) âyet-i kerîmeyi şöyle tefsir etmişler: "**Bu âyette ifade buyrulan damardan kastın şah damarımız olduğunu zannediyoruz. Hayır! Hablü'l-verîd, kalbin yanından geçen bir damardır ve o, kalbe çok yakındır. Bu damar, murakabe zamanında, semaya doğru giden, adeta bir telsiz direği gibi, semaya doğru açılan, Arşî Azam'a uzanan bir damardır.**"

İbrahim Eken Hoca nakletmişti: "Bir sohbet esnâsında idi. Sami Efendimiz (k.s.) ihvâna konuşuyordu. Herkesin seviyesine göre izahatta bulunuyordu. Huzuruna dâhil olunca, vallahi Bağdat'ta tahsilim esnasında okuduğum bütün kitapları özetledi."

Sami Efendimiz (k.s.), âlim değilmiş diyenlere, ilmini böyle göstermiştir.

Allah aşkına Üstadımız'ı incitmeyelim, ne emrettiyse tutalım. Bunu rica ediyorum sizden.

Askerden yeni gelmiştik. Kılavuz Hafız'la birlikte ziyaretlerine gittik. Bu ziyaretimizde orda bir de hâkim vardı. Efendimiz (k.s.) ona, gönlü anlatıyordu. Buyurdular ki "O, ayaktan yukarı çıkmış, kafadan aşağı inmiş, ikisinin ortasında parlamış bir cevahirdir. İrfan, iman, huzur, zikir, ledünniyat, kenzullah, beytullah, arş-ı azam var onun içinde."

*Allahın indinde kadri
Zannettik zamanın bedri
Arş-ı a'zam olmuş sadrı
Döşüne kurban olduğum.*

beyitlerini duyunca, Ömer Bey "Sami Efendimizi (k.s.) ne de güzel vasfetmişsin." dedi.

Fakîr, daha binde birini vasfedemedim. Ben hayalî olarak anlatıyorum. Ah onu hakkıyla bir anlatabilsem... Kırk beş seneden beri Efendimiz ile görüşürüz. Her görüşmemizde ayrı bir âlem olur. Nasıl tarif edeyim sizlere. Mevlâ, kudret sürmesi çekmiş gözlerine.

Askerlik sonrası görüşmemizde baktı ki ikna işi zor. Gözünü yumdu. Biz de gözümüzü yumduk. Dönen âlemleri tarif edemem, sırrımı ifşa edemem şimdi, o gönlün nasıl büyük olduğunu, âlem-i ekber olduğunu anlatamam bu mecliste. Allah Üstadımız'ın (k.s.) ömrünü müzded etsin.

Bize hakikatleri gösterdi de biz yine kapattık oraları. Su kaynayan yerlere çimento döktük, buraların üstünü çiğnedik.

Ne tadım, ne tuzum kaldı. İşte görüyorsunuz; âsi, mücrim bir kulum şimdi.

Hepinizden dua rica ediyorum. Bilmeden Efendim'i (k.s.) anlatmaya kalkışıyorum.

Çok acizleştim!

Bir günahım karşımda, Erciyes dağı oldu, utanıyorum!

Tevazudan değil gerçekten söylüyorum bunları.

Halimi anlatamıyorum. "İyisin" diyorlar, ben "İyi değilim." diyorum. Dediklerimin aslı var. "Yahyalı'dan Hasan Efendi gelecek, sohbet edecek." diyorlar, Allah aşkına heves etmeyin. Halimi bilerseniz kaçarsınız.

Bizlere dua buyurun da Mevlâ (c.c.) hem kardeşlerimize hem de Efendilerimiz'e lââyık eylesin.

Hamd olsun âlemlerin Rabb'i olan Allah'a.

Sami Efendimiz'in Feraseti

Kıymetli kardeşlerim!

Üstadımız Sami Efendi Hazretleri Bazen Yahyalı'ya dönüş yerindeki içmecelere gelirlerdi. Kayserili Hacı Hüseyin Efendi'nin oğlu Hacı Mehmet Aksakal ile biz de hizmetini ederdik. O zamanlar sakallarımız da yoktu. Saçlarımız da açıktı. O sıralar Üstadımız'a iftiralar atılmış, Üstadımız aleyhinde bazı haberler yayılmıştı.

Bu yüzden İçmeceler'e dört jandarma komutanı gelmişti. Sami Efendimiz, daha onlar gelmeden feraseti-kerameti ile bize "İkinizden başka yanımda dolanan kimse olmasın." buyurdular.

Oturması dâima diz çökme ile olurken, o zaman yastığa yaslandı ve dizini dikti. Üstadımız hukuk fakültesi mezunu olduğu için kanunu, siyaseti çok iyi bilirdi. Herkes namazını yalnız başına kılsın dedi ve bizi cemaatten menetti.

Jandarmanın birisi kavakların arasından ara ara bakıyordu. Askerlik devrim aklıma geldi. Kendi kendime "Ben asker olsaydım, Efendimiz gibi bir zâtı sevseydim, ben de onun şahsını, yüzünü görmek için canla başla uğraşırdım." diyordum. Kalbime böyle bir şeyler geliyor. Efendimiz'e (k.s.):

- "Efendim! Aklıma böyle şeyler geliyor. Müsaadeniz olursa şu askerle bir konuşayım." dedim. Efendimiz:

- "Peki." dedi.

- Asker arkadaş! Gel şöyle bir, dedim. Geldi. "Kavakların arasından niye böyle dikkatli bakıyorsun, ilgini çeken bir şey mi oldu, Hocaefendiyi görmeyi mi arzu ediyorsun."

- "Bu zâtın yüzünü görünce tahammül edemedim. İlle bir görsem de elini öpsem dedim. Diğer arkadaşlardan soruyorum bu zatı. Onlar da, 'Ne bilelim biz, kimse kim!' diyorlar. Ben o zatı semaya doğru başı yükseliyor bir şekilde görüyorum, bir hal oluyor bana."

- "Gel, ben sana elini öptüreyim. Yalnız bir şey soracağım: Bu zâtın hakkında herhangi bir soruşturma var mı?"

- "Dört jandarma komutanı bahçenin dört bir tarafına oturdular. Bize de, aralarda gezin diye emir verdiler. Bu yüzden sivil giyindik. Bu zâtı gözetliyoruz. Bu kadar bilgim var."

Efendimiz Hazretleri'nin huzuruna vardım:

- "Efendim! Şu asker elinizi öpmek istiyor." diye askeri gösterdim.

Efendimiz kavakların yanına kadar geldi ve asker O'nun elini öptü.

İçmeceler'de oturuyorduk, kadının biri eteğine doldurduğu armutları, erikleri ve kayısıları getirip önümüze döktü.

"Efendiler! Şunlardan, şöylece birer lokma alın." dedi.

Biz Hacı Mehmet ile birer tane aldık. İçmeceler'de insanı acıktırıyor tabii. Efendimiz, bana şöyle gözüyle bir işaret etti. "Yemeyin!" demek istediğini anladım. İçmece'den bizim midelerimiz hasta olur diye korkudan; erik, armut, kaysı pekiyi gelmeyeceği için mi acaba bize yedirtmedi bunlardan dedik. Kadın gidince Efendimiz, elinin dışıyla o meyveleri dışarıya attı. Biraz da hiddetlenerek "Uzak gitsin!" diye attı meyveleri. Biz de hemen bıraktık ama ikimizde de cesaret

yok ki "Efendim! Bu erikte, armutta, kayısı da ne vardı da böyle atıyorsunuz." diyebilelim.

Eee, sırrını bekleyelim bakalım. Belki anlarız, dur bakalım, derken oturduk. Karanlık Hacı Mehmet Ağa vardı Yeşilhisar'da. Yanında bir icra memuru ile geldi. Efendimiz'in elini öptüler, oturdular. Sonra o meyveyi getiren kadından bahisle "Efendim! O kadın on sekiz varisin mirasını vermedi, olmadık hırıltı çıkardı. Bu işi halletmek için hâkim kaldırdık, icra memuru geldi. Oraya dökülen kayısı ve armut varislerinin hakkıdır." dedi. Bizler de şaşkınlık içinde bu olayın hikmetini anlamış olduk

Bir defasında bize bal getirmişlerdi de kanaatiniz olsun bal katran gibi görünmüştü gözüme. İçinde haram bulunan, riyalı bir şeyi katran gibi, çam sakızı gibi görecektir bir hal oluyor insanda.

Sami Efendi Hazretleri "Haram lokma midede dönerken, kalpten geçerken kalbi simsiyah eder. Kalp katılaştı mı Allah'a yönelemez. Katılaştı kalbin yönü daima dünyadır." buyurmuşlardı.

Cenâb-ı Hak, cümlemize helal rızık ve kalb-i selîm ihsân buyursun. (Âmin)

Hamd olsun âlemlerin Rabb'i olan Allah'a.

Huzurla Yemek Huşuyla İbadet Etmek

Kıymetli kardeşlerim!

Allah'ın verdiği rızkı helal yollarla temin edip huzurla yemek çok önemli bir husus. İnşallah u Teâla sizlere bu hususu açıklamaya çalışacağım.

Mühim olan nimeti kimin verdiğini bilerek yemektir.

Şehvetle arzuya istekle değil; ibadet niyetiyle yemek. Yani vücudum ibadet etsin diyerek yemek. Eskiden ekmeği "Allah Allah" diyerek çiğnerdik.

İhvândan birisi şöyle demişti: "Efendim bir haftadır yediklerim hep huzurlu hiç rahatsızlık duymuyorum." Huzurla yediğimiz zaman yediklerimiz hep vücutta nur olur.

Sami Efendimiz (k.s.) buyurmuşlardı: "Huzur lokması huzur olur. Şehvet lokması kazurat olur." Onun için huzurla yemek lazım.

Bir defasında Ziya Paşa Köşkü'nde Hacı Es'ad Erbilî Efendimiz'in (k.s.) ziyaretinde otuzun üzerinde misafiri bulunuyormuş. Oğlu Ali Efendi babasına "Efendim! Cemaati dağıtalım, kanunlar buna müsait değil." demiş. Es'ad Efendimiz (k.s.) ise: "Ali, evladım! Bu kapıyı Mevlâ açtı o kapamaya kadar ben kapatamam. Bu kardeşlerimiz bize babalarından daha muhabbetliler." buyurmuşlar.

Mânevî baba evladını yerden âlâ-yı illiyyîne çıkarıyor, maddî baba âlâ-yı illiyyînden yeryüzüne indiriyor. Yere indirenin hakkı mı yoksa böyle âlim eden, kâmil eden zâtın

haklı mı daha fazla? Cenâb-ı Allah bizi onların içinden seçip ayırmasın. (Âmin)

Mürşidin olmasa burayı bulamazdın, bilemezdin. Mürşidin yol gösteriyor ki geliyorsun. Onlar önder oldular da yolumuzu bulduk.

Kardeşlerimizden birisi anlatmıştı: "Ziya Paşa Köşkü'nde bir hafta durduk yediklerimiz hep huzur oluyordu. Hicaz'da da öyle oluyor insan. Bir ilaç almaya gidiyordum. Yolda kerâmeten Sahan Efendi rast gelmişti. Dönün geriye ilaç almaya hacet yok. Tekkede kutb-ı cihânın yemeğini huzurla yiyorsunuz, nur oluyor bedeninize, bir sıkıntı olmaz - bi iznillah-."

Bu haller bizde de çok olurdu. Akşam bir bardak bal şerbeti içerdik. Zikir ile meşgul olurduk. Biz bunları yaşaya yaşaya geldik bu günlere. Ama şimdi de iş göremez olduk. O günlerin hasretini çekiyoruz. Hiç değilse bu vesileyle eski günlerimizin bereketini size duyurmuş olalım.

Rızığımız helâlinden olmalı ki yediğimiz lokma huzurlu olsun. Bu çok önemli. Sonra abdestimizi huzurlu ahırsak yani baştan başlayıp ayağa gelene kadar her âza ile yaptığımız günahlara tevbe edersek; iftitah tekbirinde Allah hatırımızda olarak, elimizin dışıyla dünyayı geriye atarak "Allahu Ekber" dersek, artık "Ben ibadette huzur bulacağım" dememize hiç gerek yok. Huzur kendisi gelir. "Men lem yezuk lem ya'rif." "Tatmayan bilmez." denilmiş. Bizzat yaşadık da elimizden alınan şeyler bunlar. Size tavsiye ederim. Allah rızası için böylece namaza durdunuz mu huzuru düşünmeye hacet yok, huzur kendiliğinden gelir.

Haram lokma yiyerek, ibadetten-taatten uzaklaşarak nefsinin esiri olan insanları anlatıp da meclisimizin tadını kaçırmak istemiyorum. Bu tür insanları zikretmekte fayda yok, hatta kalpleri kara insanların zikri meclise ağırlık verir.

Vaazın, sohbetin tesirini ortadan kaldırır. Kâfirden, zalimden ne diye örnek alalım bizim menkıbelerimiz varken!

Atâullah İskenderî Hazretleri'nin (k.s.) Tâcu'l-Arûs adlı eserini mütalaa ediyorum. Buyuruyorlar ki: "Masiyetten kalpleri kararmış insanların kalp kokularından dolayı nice büyük evliyaullah vardır ki kırk yıl cemaati terk etmişlerdir."

Râbiatü'l-Adeviyye annemize "Şeytanı düşman ittihaz eder misin?" diye sormuşlar "Yok" demiş. "Kur'an-ı Kerim'de delilleriyle sabit düşmana buğz etmez misin?" diye sordukları zaman verdiği cevap çok manidar: "Allah'a olan sevgimden dolayı benim kalbim lebâleb dolmuş, artık düşmana ve düşmanlığa yer bulamıyorum orada."

O kadar menâkıb, evliyâullah sözleri var iken, kötü sözlerle yer yok, alan alsın.

Mevlâ iyilerin meclisinde bulunmayı, huzurla yiyip huşûyla namaz kılmayı, aşk-ı İlâhi ile dolmayı nasib buyursun. (Âmin)

Hamd olsun âlemlerin Rabb'i olan Allah'a.